

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.

Vol. XI, No. 3, February 2, 1929

Ճիւղ 11, Նօ. 3, Փետրվար 2, 1929

ՊԵՆՏ Ի ԼԱԽԱՍՈՒՍԼԱՐ

ԳԻԼԻՍԷՆԻՆ ՎԱՋԻՖԷՍԻ

Ատէմին հայաթընըն պիր տարիէսի քէնտի րուհունա ախտ տիր: Օ պիւմէլի, տուլմալը վէ իշէմէլի տիր: Վէ պու ճիհէթլէրտէ քէնտիլին թահսիլ էտէճէք վէ իճրա էտէճէք շէյլէրի վար տըր, պուհա բուհի հայաթ տէրիդ: Ատէմ թաւաճը պղղընտան միտէսինէ կէօնտէրիւր վէ օնտան սօնրա քէնտի իշէ դարըճադ: Ճէսէտ պագի իշլէրի կէօրիւր: Լաքին րուհի հայաթը եաւար իքէն օլ հայաթը միւլէմմէլ զըլմադ իշիւն տախմա իշէմէլի, վէ րուհուն գալտէլէրինէ կէօրէ իշէմէլի տիր:

Լաքին ատէմ քէնտի պաշընա ֆէրաի պիր հայաթ եաւարան վարըդ տէյիլ տիր, պաշտուար իլէ ալադատա տըր: Աիլէ ալալարըր վար, գօմշուարըր վար, էսնաֆտաշարըր վար, միլլէթ վէ տէվլէթին պիր աղասըր տըր: Պու ալադալարա նաղարէն հայաթը՝ ախլազի հայաթ տըր: Ախլազի հայաթը միւլէմմէլ զըլմադ իշիւն ախլազի գալտէլէրի պիւլի օնլարա կէօրէ իշէմէլէ կէրէք տիր: Պու գալտէլէրտէն տօլալը ճահիլ օլան եախօտ անլէրի պիւլի տէ իհմալ էտէն քիմսէ քեամիլ ատէմ օլամադ վէ տիկէրլէր իլէ ուլաշամադ:

Հայաթըն պիր ճիհէթի տահա վար տըր: Ֆէրտ՝ հէյէթ ի իճթիմաիյէ իլէ եանի աիլէսի, գօմշուարըր վէ միլլէթի իլէ պէրապէր յեամիլ օլաղըր կիպի, հէյէթ ի իճթիմաիյէ տէտիլիմիդ պէտէն տախի սալթ շու մուալլէն վազթըն աւալալը իլէ քեամիլ օլամադ: Օ վասի պիր սիւթէմին պիր զըսմըր տըր: Անըն մաղիսի օլալըր կի-

պի՝ մուլթադպէլի տէ վար տըր: Վէ պու սիւթէմի թէրթիպ վէ իտարէ էտէն վար տըր, եանի Ալլահ: Վէ պու սիւթէմտէ եաւալըպ տա քեամիլ օլմադ իսթէյէն պիր քիմսէ մուլթադա Ալլահըն իրատէթ վէ իտարէսինէ մուլթադ պիր սուրէթտէ իշէմէլի տիր: Վէ ֆէրաին հայաթընըն պու ճիհէթինէ տիմի հայաթ տէնիլիր:

Հայաթըն պու իւշ տալիլէլէրի պիր պիրի իլէ սըզըր ալադատա տըր: Ատէմին քեամիլ օլմասը իշիւն պու իւշիւ ահէնկ իւզըրէ կիթմէլի տիր: Պուլարտան հէր հանկըսը իհմալ էտիլլիլէ: ատէմին նէմա պուլմասը նաղըս օլուր: Վէ Գրիսթիանըդ ատէմին տինի հայաթընը իտարէ վէ թէշվիդ էտէր, քիլիսէ տախի պու վաղիֆէ իլէ միւլէլլէֆ օլան պիր թէշքիլաթ տըր: Տինի հայաթ Ալլահըն իրատէթ վէ իտարէսինի անլալըպ անա կէօրէ եաւամադ օլտուղը հալտա, Գրիսթիանըդ Յիսուս Գրիստոսա միւլմէշիֆ օլան Ալլահըն իրատէթ վէ իտարէսինի տինի հայաթըն էսասը տէյու թանըր: «Հայաթը էպէտիյէ սէն եալընըդ հաղգ Ալլահը վէ իրօսալ էյլէտիյին Յիսուս Գրիստոսը պիւլմէք տիր» տէտի Գրիստոս: Վէ քիլիսէ պու էսաս իւզէրինէ թէէսիս էտիլմիշ վէ պու մէպտէ իլէ իշէյէն պիր հէյէթ տիր: Օ՝ Գրիստոսա միւլմէշիֆ օլան Ալլահըն իրատէթ վէ իտարէսինի հէր ֆէրտին վէ պիւթիւն պէշէրիյէթին րուհի, ախլազի վէ տինի հայաթընա թաթպըր էթմէք վաղիֆէսիյէ միւլէլլէֆ տիր:

Գիլիսէ ինանըր քի ատէմիլիլի իքմալ էթմէք իշիւն սալթ ֆէրտին րուհի հայաթընա էհէմմիլէթ վէրմէք եախօտ սալթ ախլազը թէհզիպ էթմէք վէ հաթթա պիր Ալլահըն մէվճուտիյէթինի թանըմադ քեամիլ տէյիլ տիր: Իլա հայաթըն

հէր պիր տաիրէսինի Գրիստոստա միւնքէշիֆ
օլան Ալլահըն իրատէթ վէ իտարէսինէ թէսլիմ
էթմէք լազըմ տըր: Գրիլիսէ տիւնեայա Գրիս-
տոսը իզհար էթմէք կէրէք տիր:

Գաթօլիք քրիստէսի վէ անըն կիպի պատա-
րագ խորհուրդունա ինանան քրիստէլէր, եանի
պատարագտա հագիգաթէն Գրիստոս թէնի վէ
զանը իլէ հազըր պուլունուր տէյու իթիգատ է-
տէնլէր, հէր պատարագ իմրասընտա Գրիստոս-
տա զահիր օլան Ալլահը տիւնեայա արզ էթտիք-
լէրինէ ինանըրլար:

Փրօթէսթանլար տախի ինճիլին վազըյա
վէ Գրիստոսը քէնտի հայաթլարընա իման իլէ
գապուլ էթմէք թարիգիլէ Գրիստոսը տիւն-
եայա թագտիմ վէ իզհար էթմէյէ չալընըրլար:

Իշթէ քրիստէսին վազիֆէսի վէ կոչումը պու-
եանի ատէմլէրին վէ ատէմլիյին քեամիլ օլմա-
սը իչիւն Գրիստոստա միւնքէշիֆ օլան Ալլահը
տիւնեայա թագտիմ էթմէք տիր:

Պու ճիհէթլէ ճիւմլէ քրիստէլէր միւթթէշիտ
օլմագ կէրէք տիրլէր: Գրիստոսը տահա զիյա-
տէ միւնքէսիլ պիր եօլտա իզհար էտէպիլմէք ի-
չիւն նէ կիպի վասըթալար գուլլանաճագլար,
օլ պապտա պիրիպիրինտէն Ֆարգլը Ֆիքրէ սա-
հիպ օլապիլիլըրլէր, լաքին էսաստա միւթթէֆիգ
օլմալը տըրլար:

Էկէր պիր քրիստէ Գրիստոստա միւնքէշիֆ
օլան Ալլահը տէյիլ տէ, անճագ իմում մանա-
տա Ալլահը տիրի հայաթըն էսասը սայարսա,
օ՝ տիրի պիր միւնքէսիլ օլուր, լաքին Գրիս-
թիան քրիստէ օլմագ: Էկէր պիր քրիստէ անճագ
ինսանի Գրիստոսը ախլագի հայաթ նօզթա ի
նազարընտան իզհար էտէր տէ օնտա Ալլահ կօ
ըիւպ կէօսթէրմէզսէ, օ տա պիր ախլագի գը-
լուպ օլապիլիլըր: Էկէր պիր քրիստէ Գրիսթիան-
լըղը պազագ շէյլէրէ, մէսէլա միլլի հայաթ,
եախօտ մէքթէպլէրէ, եախօտ էհալինին իգ մի-
սատի վէ սիյասի հայաթընա պիր վասըթա մա-
գամընտա թանըր իսէ, օ տախի քրիստէնին հա-
գիգի կոչումունը պիլմէմիշ օլուր: Գրիլիսէ ախ-
նի պիր միւնքէսիլ տիր, քրիստէ Գրիստոս իւզէ-
քիմէ պինա օլունան պիր միւնքէսիլ տիր: Պու
իքի մէպտէ քրիլիսէ հայաթընտա էսասի մէպտէ-
լէր տիր:

Պու իքի ճիհէթտէն պիլգիմ արամըղտա իս-
լահա միւնքէսիլ հալլար վար տըր:

Էհալիմիլին պիր գըսը միլլի հայաթա օլ
գատար էհէմմիլէթ վէրմէքտէ տիր քի տիրի
հայաթա Գրիսթիանլըղ վէ քրիլիսէյը անա սո-

նի վէ սալիս թութմագտա տըր սը: Պէյլէլէր
պիլմէլի տիրլէր քի Գրիսթիան հայաթը միլլի
հայաթը տա թէրֆի վէ թագիլիէ էտէճէք օլան
պիր գուլվէթ տիր: «Գրիսթիան հայաթը» տէ-
մէքլէ, Ֆիլան պիր քրիլիսէնին մէքասիլի հա-
գաւանմիլըն տէմէք իսթէմէյըր ըզ, իլլա պէ-
շէրիլէթ սիսթէմինտէքի Ալլահ իտարէսինի վէ
անտէ տէ Գրիստոստա զահիր օլան իլահի իտա-
րէյի տէմէք իսթէրիլ:

Էհալիմիլին պիր գըսը իչիւն տէ քի
լիսէ անճագ իւնսի, պէլքի տէ սիյասի պիր պաղ
տըր: Ճէմաթը պիր արատա թութար, վէ պա-
զը Ֆախտէլի նութղար իլէ անլէրի էլի վէ զի-
յանսըղ ատէմլէր օլմագա գուլաղուլլար: Պէյ-
լէլէր պիլմէլի տիրլէր քի, խուսուսա պու կիւն-
քի սօսայիթի հայաթընտա էօյլէ ճալիպ գուլ-
վէթլէր իշէյօր քի, անլէրին էօնիւնտէ պու նէվ
քրիլիսէ ալագասը ուզուն վագթ տայանամագ:

Պազըլար տա Գրիլիսէ իչիւն թէմէլ տէյու
Գրիստոսըն ախլագի թալիմինի գապուլ էտէր-
լէր վէ անը ախլագի միւնքէմէլ պիր նումունէ
տէյու կէօսթէրմէքլէ ատէմլէրի իլլահ էթմէյէ
սայ էտէրլէր:

Վագտա Գրիստոս միւնքէմէլ պիր նումունէ
տիր: Լաքին Գրիլիսէ սալթ էյի պիր նումունէ
կէօսթէրմէքլէ իքթիֆա էթմէյէճէք տիր: Զի-
րա օ՝ «Իմանընըզ վէ իմիտինիլ Ալլահա օլուն
տէյու պէյան օլունտու»: (1. Պետր. 1:20, 21),
Գրիլիսէ ատէմլէրի Գրիստոսա վէ Գրիստոստա
միւնքէշիֆ օլան Ալլահա իրչատ էթմէքլէ ա-
տէմլէրի վէ ատէմլիյի քեամիլ գըլաճագ տըր,
եանի Գրիստոսա իւնա, Գրիստոսըն հայաթը-
նը եաշամագ եանի իթաաթ վէ պու հայաթը ի-
լան էթմէք եանի թէպշիր ի պէշարթ:

Պու սէպէպտէն քրիլիսէ քէնտի կոչումունա
ուլանըզ վէ սատըզ պուլունմալը տըր: Գրիլիսէ
տէմէքլէ շու եա պու քրիլիսէյի տէմէք իսթէմէ-
յօրըզ, իլլա Գրիստոսըն քրիլիսէսի օլմագը իտ-
ախ էտէն պիլ ճիւմլէ թէշքիլաթը տէմէք իս-
թէյօրըզ:

Գրիլիսէլէր քէնտի իթթիհատլարընը պու-
րատա պուլմալը տըրլար: Մէրասիմ իթթիհա-
տընտան, ագախտ իթթիհատընտան, մէսլէք
իթթիհատընտան իսէ, պու կոչում իթթիհատը-
նա սայ էթմէլի տիրլէր: Պունը եափապիլիլըրլէր
վէ եափալը տըրլար: Եափալը տըրլար, անըն
իչիւն եափապիլիլըրլէր:

ԳՈՒԼԵՑՔԸՐԼԱՐ

Պու. քերէ Մ. Ամէրիգա ճիւղհիւրիյէթինէ ինթիխապ օլունան զաթ, Մր. Հուվըր, Գուէյ-բըր քիլիսէսիմէ ախտ տիր: Գիւմէր տիր Գուէյ-բըրլար:

Գուէյբըր՝ տիրէյէն մանասընտա օլուպ՝ էվլէլա պու իսմ պու Փըրգայա իսթիհգար թա-րիգիյէ գուլլանըրը իտի իսէ տէ շիմտի պի-լաֆարգ պիր իսմ ի խասս մագամընտա գուլ-լանըրը: Էսքի զէմանլարտա պունլար ըուհանի հիսսիյաթլա թահրիք օլունուպ ճօշարլար իմիւ տէ, օնուն իշիւն քէնտիլէրէ Գուէյբըր տէնիլիւր իմիւ: Պու Փըրգանըն ապ իսմի «Տօթլար ձէ-միյէթի» (Սօսայիթի ալ Ֆրէնտոգ) տիր:

Օն եէտինճի ասրտա ինկիլթէրրատաքի քի-լիսէլէր մէրասիմէ վէ խարիճի ալինլէրէ օ դա-տար գափըմը խորլէր քի անլէրին արասընտա տէրունի ըուհանի հայաթա չօք էհէմմիյէթ վէ-քիլմէյ իտի: 1617տէ ձօրճ Փօքս իսմինտէ պիր քիմսէ, ինկիլթէրրանըն Ֆէնի Տրէյթըն նամ չէհրինտէ, քիլիսէնին պու հալինէ փրօթէսթօ էյլէմէք իւզրէ միւմինին քէնտի տէրունինտէ նալ օլտըղը ըուհանի թէճրիպէնին լուզումու-նը թէէքիտ էյլէտի: Փօքս վէ թապիլէրի իտ-տիա էթտիլէր քի Գրիսթիանըղըն էն պէօյիւք աթիլէսի միւմինին տէրունինտէ հասը օլան շօլ ըուհանի նուր տըր քի, անըն վասըթասըլլա հա-ղիգաթը կէօրիւր վէ քեամիլ պիր հայաթ եա-շայապիլիւր:

Պու մէպտէտէն եօլա չըգարագ անլէր ի-նանըրլար իտի քի քիլիսէտէ մէրասիմ եա խա-րիճի թէճիլաթա, եալսօտ իման իգրարընա վէ վաֆթիլ վէ հաղորդութիւն կիպի ալինլէրին իճրասընա, ըէսմի պիր վարդ եա չօպան թային եա թախսիսինէ լուզում եօգ տըր: Իճթիմալա-րընտա ճիւղհիւսի տէ սիւքիւթ իլէ պէլէրլէր վէ հէր քիմի քի օլ տէրունի սէտա թահրիք էտէր-սէ օ սէօյլէր եա տուա էտէր:

Պունլար եէմին էթմէյի, սիլահ գուլլանմա-ղը, մուհարէպէյի գաթիէն ճաիգ սայմաղլար: Իլք վաղթլարտա էլպիսէլէրի վէ լիսանլարը տախի խուսուսի պիր չէլքտէ օլուր իտի: Էսա-րէթ ալոյ ու իթասընա տա մուխալիֆ իտիլէր:

Պու Փըրգանըն աղալարը փէք թէմիլ ախ-լաղ սահիպի օլուպ, պու տէրունի սէտատան սէվզ օլունարագ հէր եէրտէ վէ հէր քէսէ Ինճի-լի վաղ էթմէյէ սայ էտէրլէր իտի: Էվրօփանըն Փարզը մէմլէքէթլէրինէ, Ամէրիգայա, Աֆրի-

գայա միսիօնէր կէօնտէրիլէր իտի. հաթթա էտիրնէտէ Սուլթան Մուհամմէտ ի ըապինին հուզուրունատէք չըգմը տըրլար:

Տօթլար պու թէպշիւր իշինտէ պիր չօք թէատտիյաթա մարուզ օլմուշլար տըր: Ինկիլ-թէրրատա հապսա իլգա էտիլիլէր, հաթթա գաթլ էտիլիլէր, Գաթօլիք մէմլէքէթլէրտէ Ա-գիլ Թէֆթիլ Մէհմէմէսինին թէատտիյաթընա տիւշար օլուրլար իտի: Հաթթա Ամէրիգատաքի մուհաճիլէր պիլէ քէնտիլէրի գապուլ էթմէ-տիլէր: Մասաչուէց էյալէթիւնտէ հիւքիւմէթ անլէրի թարտ էթտի վէ պիր տահա կէլիլէրսէ գուլաղլարըն քէսիպ քէնտիլէրի մէմլէքէթտէն տիւշարը աթաճաղարըն թէհտիտ էյլէտիլէր:

Լաքին անլէր Նիւ ձէրզի վէ Փէնսիլվանիյէ էյալէթլէրինտէ գօլօնի աշլպ թէատտի կէօրէն պիրատէրլէրինի օրայա տալէթ էթտիլէր:

Վաղթ միւրուրըլլա պու թէատտիլէրին էօ-նիւ ալընտը վէ Տօթլար քէնտի կիւզէլ ախլաղ-լարը, խայրիահ թէչէպպիւսլէրի վէ ըուհանի հայաթտա ճիտտիյէթլէրի իլէ հէր թարաֆտա իթիպար քէսպ էթմէքտէ օլտուլար: Սայըլարը չօք տէյիլ իսէ տէ էհալիլէր արասընտա թէէ-սիլէրի փէք էյի տիր 200,000տէն զիյատէ տէ-յիլ տիրլէր:

Տօթլարըն էրմէնիլէր արասընտա տախի խըտմէթի փէք խայրը օլմուշ տըր: Պու ճէ-միյէթին աղալարը Սթամպօլտա վէ Սիւրիատա էրմէնիլէրէ գըթալ վէ մուհաճէրէթ զէմանլա-րընտա տէրին վէ ճիտտի իշթիւրաքը հիսս կէօս-թէրմիւ տիրլէր վէ հալա Եունանիսթանտա վէ Սիւրիատա եէթիմլէր վէ մուհաճիլէր իշիւն զիւզըմէթ խըտմէթ վէ մուալէնէթ իֆա էթ-մէքտէ տիրլէր:

Յ. Գ. Գ.

ԻԻՉԻԻՆՃԻԻ ԹԷՆՊԻՀ

Օն թէնպիհլէրին իւշիւնճիւսիւ շու տըր. — «Ալլահըն օլան Եհոմանըն իսմինի պիհուտէ եէ-րէ զիւր էթմէյէսին»:

Եհհուտիլէր պունը հարֆիէն ալարագ Ալ-լահըն «Եհոմա» իսմինի «Եհոմա» եաղարլար տա, պու թէնպիհլէ մուղալի իլլէմիւ օլմասըն-լար տէյու անը «Ատօնա» եանի ումումի մանա-տա Բապպ տէյու օգուրլար:

Պու թէնպիհլին մանասընա պիր միսալ մա-գամընտա Արապլարըն վէ Թիւրքլէրին Ալլահըն իսմինի գուլլանմալարըն զիւր էտէպիլիւր իլ: «Ալլահ» թապիլիլինի Խուսուսա, «Վալլա-

լահի» Թապիրինի եկմին մագամընտա օ գատար չօդ վէ օ գատար մանասըզ վէ միւթէնագըզ սը-
րալարտա գուլլանըրլար քի Ալլահըն իսմինին
պիր էհէմմիյէթի դալմազ: Պու տիյարտա տա
«ձիզըս» (Յիսուս) քէլիմէսինին էհալինին ա-
տի Թագըմը արասընտա պէօյլէ հիւրմէթսիզ
սուրէթտէ գուլլանըլտըզընը կէօրիւյօրըզ: Պա-
ղէն պիզիմ կէնճլէր տէ անլէրտէն էօյրէնէրէք
վէ Փարզընտա օլմայարագ քէնտիլէր տախի օլ
Թապիրի գուլլանըյօրըլար:

Պու մուգատտէս իսմլէրի պէօյլէ պիհուտէ
եէրէ վէ հիւրմէթսիզ եօլտա իսթիմալ էթմէք-
տէն սագընմալը իզ: Ջիրա պու շէյ՝ հիւրմէթ-
սիզլիք օլմագլէ պէրապէր, նէզագէթսիզլիք
տիր տախի:

Պու Թէնպիհէ մուգայիւր իշլէմէնին պիր եօ-
լու տա տինի շէյլէրի, մէսէլա քիլիսէյի, տուա-
յը, Գիթապ ը Մուգատտէսի, Գրիստոսը, հաթ-
թա Ալլահը շագա վէ իսթիհզա մատտէսի էթ-
մէք տիր: Պու նէվ շագալարա պագէն կագէթա-
լարտա րասթ կէլիյօր ըզ, պագէն տէ միւսա-
հէպէ արասընտա իշիտիյօրըզ:

Պիզիմ մուգատտէս սայտըղըմըզ շէյլէրի
պիզ պագէն հիւրմէթսիզլիքլէ շագայա գուլլա-
նըր իսէք, օլ մուգատտէս շէյին գըյմէթի պի-
զիմ նազարըմըզտա տիւշէր: Մէսէլա, աիլէ ա-
լագասընը հիւրմէթսիզլիքլէ գիքը էթմէք աիլէ-
նին մուգատտէսլիյինին այարընը ինտիմիզտէ
տիւշիւրիւր: Գիթապ ը Մուգատտէսի խաֆիֆ
շագա մատտէսի եալիմագ օլ Գիթապըն գըյմէ-
թինի թէնզիլ էտէր: Հաթթա էկէր պիր քիմսէ
պաշգասընըն նազարընտա մուգատտէս օլան
պիր շէյի իսթիհզա մատտէսի էտէրսէ, հէմ անը
մուգատտէս սայանըն հիսսիյաթընը եարալար,
հէմ պիննէֆս քէնտիսինին նազարընտա մուգատ-
տէս շէյլէրին գըյմէթի գայ օլուր: Պու սէպէպ-
տէն, Փարագա տուայա ինանմայան պիրիսի
տուայը իսթիհզա էտէրսէ, եախօտ քիլիսէ մէ-
րասիմինէ ինանմայան պիրիսի օլ մէրասիմի
մահիթապա ալըրսա, եախօտ Ալլահըն մէվճու-
տիյէթինէ ինանմայան պիրիսի Ալլահըն իսթիհ-
զա էտէրսէ, պու շէյ անլէրէ ինանանլարըն հիս-
սիյաթընա գարըն նէզագէթսիզ վէ գապա պիր
մուամէլէ օլմագլէ պէրապէր պէօյլէ իսթիհզա
եափանըն ճիւմլէ եիւքսէք հիսսիյաթընը տա
թէնզիլ էտէր:

Ատէմ քէնտի տէրուինտէ հիւրմէթ հիսսի-
նի պէսլէմէքլէ հէմ եիւքսէք պիր գապիլիյէթի-
նի թէշլիք վէ թագվիյէ էտէր, հէմ տէ տիկէր-

լէրին դալպինտէ օլ եիւքսէք հիսսիյաթըն պէս-
լէնմէսինէ խըտմէթ էտէր: Հայաթ խաֆիֆ պիր
շէյ տէյիլ տիր, վէ պու ալէմ խաֆիֆ պիր ալէմ
տէյիլ տիր: Հէր Թարաֆտա հաշմէթ վէ աղա-
մէթ, վասի տաիրէտէ հիւքմէթ վէ ուլվիյէթ,
տէրին էսրար վէ մանատար թէշքիլաթ պիզի ի-
հաթա էթմիշ օլտըղը հալտա, անլէրին էօնիւն-
տէ խաֆիֆ վէ ասի պիր հայաթ եաշամագ, վէ
հէր շէյի խաֆիֆ պիր էյլէնճէ տէյու ալըպ դօյ-
մագ պիզի եիւքսէլմէք, պիզի հադիզաթա իր-
շատ էթմէք: Հագիզի վէ տօլիուս հայաթ եաշա-
մագ իշիւն հէմ հայաթըն խաֆիֆ վէ սատէ ճի-
հէթլէրինի կէօրմէք, հէմ տէ տէրին վէ հաշ-
մէթլի Թարաֆլարընա պագմագ կէրէք տիր:
Հէմ էյլէնմէք, հէմ եիւքսէլմէք կէրէք տիր:
Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Քիթապ ը ՄՈՒԳԱՏՏԷՍԻՆ ԻԼՀԱՄԼԱՐԸ

Գ.

Եսայի իլիամը

Գրիստոստան 600 սէնէ էվվէլ Պաղեստին-
տէքի Եհհուտի միլլէթի տինի հայաթը խարի-
ճի մէրասիմէ րապթ էթմիշ վէ ախլագճա տուն
պիր հալտա պուլուսույօր իտի: Պու միլլէթ
արասընտա պիր կէնճ, Եսայի, պիր կիւն հէյ-
քէլտէ քէնտի միլլէթինին ահվալը հագընտա
տիւշիւնիւրքէն Ալլահըն գուստիյէթի նազար ը
տիւգագթընը ճէլպ էյլէտի, վէ օլ էսնատա սէ-
րաֆիմին «Գուստուս, Գուստուս, Գուստուս»,
թէրէննիւմիւնիւ իշիթտի: Ալլահ գուստուս
սըր: Օլ գուստիյէթ էօնիւնտէ միլլէթինին կիւ-
նահարը իլէ պէրապէր քէնտիսինին տէ կիւ-
նահեար օլտըղըն տէրին պիր սուրէթտէ հիսս
էյլէտի: Լաքին օլ մուգատտէս հուգուրըն թէէ-
սիրիլէ կիւնահարընըն աֆվ վէ գալպինին
Թաթհիւր օլունտուղունը քէշֆ էյլէտի: Վէ իշթէ
պու վիշլամլէ միլլէթինէ կիտիպ ճալարա, Ալ-
լահըն գուստուս օլտըղըն վէ Ալլահըն քէնտի-
լէրի տէ Թագտիս էթմէլէ հագըր օլտըղըն վէ
պու մագսէտ իշիւն քէնտիլէրի տալէթ էյլէ-
տիյինի իլան էյլէտի: — «Րապպ պուլուրուր քի
շիմտի կէլինիզ միւսահասէ էտէլիմ, կիւնահ-
լարընըզ գըրմըզ կիպի օլտա, գար կիպի պէ-
յազ օլաճագ տըր:» «է՛յ ճիւմլէ սուսայանլար,
սուլարա կէլինիզ, վէ սիզ է՛յ ագէհսի օլմայան-
լար կէլինիզ սաթըն ալընըզ վէ եէյինիզ. կէ-

լինիլ, ազգէսիլ վէ պէհասըդ սիւթ վէ շէրապ սա թուն ալընըդ: Պիր ազ տահա իւրի կիտիւպ, կիւնահքեարլար իշիւն Ալլահն միւզալազա շէքտիյինի խապէր վէրիյօր: Պու իւհամը պաշ- գալար տա ալտըլար, Երեմիա պիր Եէնի ահտ իլան էտիպ Ալլահն տօղրուտան Փէրտլէր իւէ միւլազաթ էտիպ անլէրի թալիմ էտէճէյինի, Յոլէլ Ալլահն քէնտի ըուհունը հէր սընֆ Փէրտ լէրէ վէրէճէյինի խապէր վէրտիւլէր:

Մոլսէա իւհամը՝ միւլէթին տինի ախլազ իւէ Փէլահ պուլաճաղընը, Դաւիթ իւհամը՝ ա- տէմլէրին ճիւմլէ ահվալընտա Ալլահն Փէրտ- լէրի իրչատ էտէճէյինի վէ Եսայի իւհամը՝ ա- տէմլէրի Ալլահն մէճճանէն թաթհիւր վէ թազ- տիս էտէճէյինի իլան էյլէտիւլէր: Նէ՛ր աճայիւլ քէշֆլէր, նէ պէօյիւր իւհամլար: Չօճուզ կիպի անճազ պիր թազըմ էվամիր վէ խարիճի մէր: Իմլէ տինի վազիֆէլէրինի իֆա էթտիւլէրինէ էմին օլան վէ ախլազի միյարլարը տահա տուն օլան պիր գալմ արասընտա պու նէվ իւհամլար ալանլարըն իլան էյլէտիւլէրի հազիգաթ նէ՛ր զըյմէթլի տիր: Պունլար էսքիմէզ: Անլէր Գրիս- տոստան տէհրլէր էվլէլ Գրիստոսուն ինճիւլի- նին թէմէլլէրինի գօյմուշ տըրլար: Պու կիւն տախի անլէր առէմլէրի խարիճի մէրասիւմտէն տէրունի սիրէթէ, էվամիր սիսթէմինտէն գուտ սիյէթէ, ուզազտա օլան Ալլահտան Էազըն օ- լուպ՝ Փէրտլէրլէ տօղրուտան միւլազաթ էտէն Ալլահա տալէթ էտէրլէր: Անլէրին մահալլի վէ զէմանի ունսղըլարընտան տէրունի վէ էպէ- տի մէպտէլէրինէ նուֆուզ էտէնլէր պու իւհամ- լարըն գալտլարընտա ըուհանի հայաթը պէս- լէյէն պօլ ղըտա վէ գուվլէթ պուլաճազլար տըր:

Յ. Գ. Գ.

ԳՐԱԼ ԺՕՐՃԸՆ ՏԻՆԻ ՀԱՅԱԹԸ

Գրալ ժօրճըն չու սօն խասթալըը միւնա- սէպէթիլէ միւլէթին քէնտինէ գարչը կէօս- թէրտիւլէրի իշթիւրաք ը հիսս վէ մուհապպէթ շայան ը տիգէաթ իտի: Պու հիսսիյաթ իսէ սալթ պիր նիւմայիշտէն իպարէթ օլմայըպ ճիտ- տի վէ սամիմի իտի: Մարուֆ մուհարրիւլէր- տէն պիրիսի չէօյլէ Էազըյօր:—

Սէնէլէր էվլէլ ժօրճ տէմիշ իտի քի, «Պէն տահա պիր չօճուզ իքէն վալիտէմէ հէր կիւն Գրիթապ ը Մուգատտէսի օգուլաճաղըմը վատ էթմիշ իտիմ, վէ պու վատըմը չիմտիյէտէք

հըֆօլ էյլէմիշիմ:» Վէ իշթէ Գրալ ժօրճըն հիք- մէթինին սըրըը պուրատա տըր: Յրանսատա օլաա իտի սարայ տաիրէսինտէ պուլուհանլար հէփ Գրալըն իպատէթ էթմէսինի կէօրէճէք ի- տիլէր: Լաքին Լօնտրատաքի սարայտա մախֆի պիր տաիրէ վար տըր քի օրասը Գրալ վէ Գրա- լիշանըն հօմը տըր: Օրատա քէնտի պաշարը- նա հէր կիւն գահվալթըլարընը էտէր իքէն սապահ իպատէթլէրինի տէ իճրա էտիպ Գրիթապ ը Մուգատտէսլէրինի օգուլար: Վէ իշթէ Գրալ ժօրճըն սիրէթինտէ կէօրիւլէն նէճապէթին էթ- րաֆընտա պուլուհանլարա տօղրու լաթիֆ թէ- պէսսիւմ վէ խօշ մուամէլէսինին, հաթթա չօ- ճուզլարա կէօսթէրտիյի նազիք մուամէլէսին սըրըը պուրատա տըր: օ հէր կիւն էօյլէ մախ- ֆի պիր Էէրէ չէքիւմէքտէ տիր քի օրատա քէն- տի իւզէրինէ հիւքմ ու սէլահիլէթի պուլուհան տահա պէօյիւր պիր մէլիւլէ միւլազաթտա տըր:»

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ

ԳԼԱՍԻԲ

Ֆինուն ը գարիֆէնին չօգ Էիւքսէք նէվինէ Գլասիք թէսմիյէ էտէրլէր: Մէսէլա մուսիգի- նին, ըէսսամլըըն, քիթապէթին չօգ Փէննի վէ սանաաթլը գըսմը վար քի անճազ ծնուն իշիւն թալիմ օլմուշ օլանլար ծնտան լէզզէթ ալըր- լար: Անլամայանլար իշիւն իսէ պիր օսանճ վէ էգիյէթ սէպէպի օլուր: Գլասիք Փէյլէսօֆլու- ղա պէնգէր քի պազը առէմլէր օգուլա օգուլա տիւշիւնէ տիւշիւնէ արթըզ սէօյլէտիւլէրինի քիմսէ անլայամազ օլուր: Ափըզ սափըզ չէյլէր սէօյլէրլէր, Թիւրքիտա խաթըմա պիր գաթ կէլիյօր, պազէն պիգիմ էհալիյէ նուլթգ էտէր ի- տի: Նուլթընտա չէլփէշիք պիր Փէյլէսօֆ իս- մի վէրիւր, ծնուն անլաշըմազ պիր սէօզիւնիւ օրթայա աթար վէ ծնու ճէհհ էտէր իտի: «Ա- նաքսափանթօրօս նամ Փէյլէսօֆ տէմիշ քի, պէյին աթօմլարընըն խիւլասա ի վահիտէսի- նին թէլաթիւմիւ ինքիշաֆընտան ըուհն թէլ- լէրինէ գաիտէի ինճիգապ թէէսիր էտէր:» Պու- նու տէյուպ էլլէրինի մասայա վուրուպ «Ու- յըր էօյլէ տէյիւ, Էանլըշ տըր» տէյու պար պար պազըըըր իտի: Պիգ իսէ գօճա գօյուն գալալ տին լէր կիպի տինլէր, առէմ պազըըրտըգճա գօր- դար իտիք: Չիւնքի Փէյլէսօֆըն տէտիյի նէ՞, Էանլըշ նէ՞ տիր, էօյլէ օլաա օլմասա նէ՞ օ-

լուր, պիր չէյ անլայան եօզ խոր: Պու տա նութ—
զըն Գլասիք չէշիտի տիր:

Սաթըրմա կէլեր չօճուգլուղումտա քելիսէ
տէ պիրի քիմիա իւզէրինէ նութգ էտիյօր խոր:
Պազը մատտէլէրին թէրքիպի նիսպէթինի սէօյ—
լէյօր խոր: Շու գատար նիշասթէ, չու գատար
չէքէր, վէ եաղ տէյու ըագամլար օգույօր խոր:
Եանըմտա իսթիյարճա պիր ատէմ ույուգլա—
յօր խոր: օ արա խաթիպ «Եաղ տօգսան» տէյու
պաղըրտը: Չաւալը ատէմ պիրտէն ույանըպ,
«Էօֆ ամմա փահալըլանմը» տէտի: Օ ատէմէ
օ նութգ Գլասիք խոր:

Վագթըլա պիր զագէթայա ապօնէ խորմ:
Այտա պիր կէլեր էլիմէ ալըր իլէրի կէրի օգուր
պիր չէյ անլամաղ խորմ: Լաքին քիմսէյէ պիր
չէյ տէմէզ խորմ, չիւնքի «Պու երեքսէք քիթա—
պէթի սէն անլամաղսըն պուտալա,» տէրլէր տէ—
յու գօրգար խորմ: Իչինտէ պազը չիրլէր օլուր
խոր: Պիր սաթըրտա 12 լուգէթ օլ պիրլինտէ իքի
լուգէթ, այագ այաղա ույմաղ թօհաֆ պիր չէյ
խոր: Գլասիք քիթապէթ պէօյլէ օլուր տէյու
տիչիմի սըգար, հէր քէսէ օգույօր կիպի կէօս—
թէրի խորմ: Պիր կիւն քիթապէթտէն չօգ էյի
անլայան մէշուր պիր գաթ օ զագէթա իչիւն
«Սօղուգ, անլաչըլմաղ» տէտի: Ճէսարէթ ալ—
տըմ, «Աման, Ալլահ սէնտէն ըաղի օլտուն, պէն
նէլէր չէքիյօր խորմ» տէյիպ արթըգ օգումա—
տըմ:

Էվրօփատա միւզէխանէլէրտէ էսքի ուս—
թատլարըն չըգաղըր ըհամլէրի սէյր էթմէյէ կի—
տէր խորմ: Մալիւմ եա, օրայա երեքսէք ֆիքը—
լի քիմսէլէր կիտէրլէր, օնլարըն գարչըսընտա
տուրուպ աղըզլարը աչըգ օլարագ հայրան օլուր
լար: Նէ աճայըպ, նէ լէթաֆէթ, նէ ըհնք,
նէ սանաաթ, նէ մարիֆէթ տէրլէր: Պէն տէ
էօյլէ եափար խորմ: Լաքին պէնիմ կէօրտիւլիւմ
էսքի, քիրլէնմիչ, պիչիմսիզ ըհամլէր, եա պէ—
լի քէնտիրլի, թաս պաչըր ըուհպանլար խորլէր:
Քրիստոսըն, Աստուածածինին, հաթթա Ալլա—
հըն ըհամլէրի պիլէ էօյլէ թատսըզ, եագըչըդ—
սըզ, մէլէլէլէ էօյլէ փէթմիւրտէ խորլէր քի
կէօրմէյի տէյմէզ խոր, լաքին քիմիւն հատտը
տըր օնլարա քէօթիւ տէսին: Ֆրանգլարը վէ—
շիր, կիրէր, հայրան օլուր խորմ: Պէն պէնի
երեքսէք սանաաթտան, գլասիքտէն անլար կի—
պի կէօսթէրի խորմ:

Պազէն կիւզէլ փարլագ պիր մէնդարէ եա
ինսան թասվիթի կէօրիւր պէյլինի խորմ: Վէ

եանըմտաքինէ սօրար խորմ քի, «Նէ կիւզէլ
թասվիթ տիր: Տէր հալ երեղիւմէ պագար վէ «Օ
պիր չէյ տէյիլ, եէնի իչ տիր, ուսթատ իչի
տէյիլ» տէր խոր:

Միլանտա պիր մատուռն տիվարընտա
սըվա իւզէրինտէ պօյանմը Տա Վինչինին ըհսմ
էթտիյի Քրիստոսուն չայիտլէրի իլէ սօն ագ—
չամ թամմը թասվիթի վար: Թասվիթ պօղուլ—
մուշ, եէր եէր տէօքիւլմիւշ, Քրիստոս վէ Ա—
ւաքեալլար զայէթ չիրքին, լաքին ագչամա
գատար պիրէր Ֆրանգա պիւնլէրճէ էհալի կի—
րիպ պագարլար, վէ հէր քէս օնտան գօփիա է—
տէր խոր: Տիւչիւմէզլէր քի օ վագըթ պէօյլէ
մասա վէ գատէհլէր եօզ խոր: Վէ աուաքեալլար
պոռ գատար չիրքին տէյիլ խորլէր: Գլասիք
տիր: Ուսթատ իչի տիր:

Մուսիքինին տէ գլասիքի վար: Ահ օ գլա—
սիք մուսիքինին էլինտէն նէլէ՞ր չէքմիւշ իմ: Իւք
տէֆա Ալամանիատան մէշուր պիրի կէլիւշ
գլասիք օրկան չալաճագ տէտիլէր: Շու գլասիք
նէ՞ իմիւշ տէյու մէրագ իլէ պիր մէհիտի վէրիպ
իչէրի կիրտիմ, գալապալըլըն արասընտա օ—
թուրտում: Սաչլարը տաղընըգ պիր ատէմ պէօ—
յիւք պիր օրկան էօնիւնտէ ուզուն պիր նստա—
րանա օթուրուպ չալմաղա պաչլատը: Կեահտա
պիր օն փարմաղըն փէրտէլէրէ պասըպ պու
պաչտան էօթէ պաչա թութարըզլը կիպի սըչ—
րայըպ աթլատըգճա պէյնիմ փաթլայօր խոր:
Պազէն տուրուպ սալթ պիր փէրտէյէ, օնտա տա
թա եօգարըտաքի զիլ փէրտէսինէ պիր փարմա—
ղը իլէ վուրուր տըն, տըն, տըն, տըն, էթտի—
րի պիր սօլուգ ալըր խորմ: Պիր տէ երնէ սէվ—
տասը թութար, պիր կիւրիւլթիւ պիր գըլամէթ
տիր գօփարըր խոր: Աման պու նէ՞ հալ, պուր—
տան նասը՞լ գուրթուլմալը տէյու տըչարը չըգ—
մագ չարէսինի արատըմ, նէ միւմքին, հէր քէս
սէնի մէզագսըզ, թալիմսիզ պիր ահմագ եէրի
նէ գօր: Տիւչինի սըզըպ տիւնլէյէճէքսին: Եա—
նըմտա օթուրանա տէրտիմի եանտըմ, «Աման
էֆէնտի պէն պունա տալանամայօրըմ» տէտիմ:
«Սէնի գուլաղլարըն օնա տօղրու եօգարը չըգ—
մալը» ճէվապ վէրտի: «Պէնի պուրտան չըգա—
րըն տա գուլաղլարըմ աչաղը տօղրու էնսին»
տէտիմ:

Ալամանիատան պէօյիւք մէշուր պիր գօն—
սէր վար տէտիլէր: Գլասիք մուսիքի իմիւշ. գօշ
տում կիթտիմ. պէօյիւք պիր պինա իչինտէ պին
լէրճէ էհալի 100 գատար մուսիգաճըլար: Պէօ—
յիւք քիւչիւք քէմանըլար, գրանէթա վէ պօրու—

լար, գուլթու եարմ եարտա պորուլար, տա-
վուլ, զընկերադ, օրթատա հալտուտ կիպի պիր
հէրիֆ տուրմուշ, սաշարը տէրվիշ կիպի եիւ-
զիւնէ տէօքիւմիւշ, կէօզլէրի տէլի կէօզլէրի
կիպի օյնայըպ սըշրատըգճա իքի էլլէրինի գաւ-
տըրըպ վուրտուգճա, տավուլըն կիւմպիւրթիւ-
սիւ, պօրուլարըն զըրըլթըսը, տէմիրտէն պաշ
կէրէք քի տալանսըն: Եարմ պրազըպ գաշ-
տըմ: գուլազլարըմ օրայա եիւքսէլմէմիշ իմիշ:
Վազ կէշտիմ պիրատէր գուլազլարըմ օլտուզու
եէրտէ գալսըն տէտիմ:

Պու մուսիգի եիւզիւնտէն Լօնտրատա պա-
շըմա պիր գազա կէլտի: Միւզախանէնին եա-
նընտա պիր փանսէյօնտա օթուրուլօր իտիմ:
Պէնտէն մատա ինկիլիզ, Ֆրանսըզ, Ամէրիգա-
լը, Սփանեօլ, Բուս պիր թազըմ կէնճէր վար
իտի: Եէմէքտէն սօնրա սալօնտա օթուրուր,
քէյֆ էտէր իտիք: Նազլիյէթլէր, Թօհաֆիյէլէր
սէօյլէնիւր, օյունլար, պազէն փիանօ վէ թէրէն-
նիւմ օլուր իտի: Արամըզտա իքի թանէ Ամէրի-
գալը վար իտի քի եազընտա Ալամանիատան
կէլմիշլէր փէք հանած վարած շէյլէր իտիլէր:

Պիր ազաւմ սիւալ էյլէտիլէր քի Ալամանիա
տա մէշհուր մուսիգի շինաա Փրօֆ. Շլախթըն
Շուխթընը իշիթմի՞շ մի իզ:

«Ուայր», ճէվապ վէրտիք ճիւմլէմիզ պիր-
տէն:

«Աման պու Փրօֆ. էօյլէ մէշհուր չալար վէ
թէրէննիւմ էտէր քի, տիւնեատա միսլի եօզ,
ալէլիսուսուս զօմիզ թէրէննիւմլէրի վար քի ին-
սան կիւլմէտէն պալըլըր, վէ պու զաթ օ կի-
ճէ օլտուզուլմուզ փանսիօնտա միւսաֆիր տիր»
տէտիլէր:

Հէր Շլախթըն Շուխթընը էօյլէ մէտհ էթ-
տիլէր քի պիր տէֆա Ալաման իմփէրաթօրը
տիւնլէմիշ վէ տալանամամըշ, եաթաղընա կէօ-
թիւրմիւշլէր: «Իսթէրսէնիզ չաղըրալըմ, օ թօ-
հաֆ մազամը սէօյլէսին» տէտիլէր: Հէփ րիճա
էթտիք քի հէման չաղըրսընլար:

Պու իքի կէնճ կիտիպ փրօֆէսօրը չաղըր-
տըլար: Շլախթըն Շուխթըն կէլիպ՝ եարը պէ-
լինտէն պիրէր թէմէննա էտիպ փիանօնըն պա-
շընա օթուրտու, եա եիւզիւնտէ կիւլիւնէճէք
հալ եօզ, փէք պիշիմսիզ վէ գասալէթլի պիր
շէհրէ իտի: Լաքին մազամը թօհաֆ օլմալը տէ-
յու հաղըրլանտըզ:

Փրօֆէսօր չալմաղա վէ թէրէննիւմէ պաշ-
լատը. Լաքին չալտըղը եա մազամընա պէնդէ-
յօր իտի: Պէլքի Ալամանլարըն թօհաֆը պէօյլէ

օլուր տիւշիւնտիւմ վէ գարար էթ. փմ քի ճէ-
հալէթիմի անլաթմայայըմ: Օլ պիրլէրէ պազա-
լըմ, օնլար նէ եափարսա պէն տէ էօյլէ եափա-
լըմ:

Պու իքի կէնճէր մուսիգաճընըն արգասըն-
տա օթուրմուշ կիւլէ կիւլէ պալըլըյօր իտիլէր:
Պէն տէ կիւլմէյէ պաշլատըմ: Պազտըմ քի օ
պիր արգատաշլար տա պիր շէյ անլամալը,
օնլար տա պու իքի չափկընլարա պազըպ կիւ-
լիւյօրլար իտի:

Փրօֆ. Շլախթըն պիր տէֆա տէօնիւպ ազ-
ղըն ազղըն պազտը, Լաքին եինէ անլամատըզ,
Ալաման չազասը պէօյլէ օլուր զանն էթտիք:
Մազամ պիթմէք իւզրէ իքէն Ալաման սէսինի
տիթրէտէրէք էօյլէ պիր մահզուն նաղմէ չը-
գարտը քի էյի զօմիք տէմիշ օլմասալար իտի
հէփ աղլայաճազ իտիք:

Մազամ պիթտի, պիզ փրօֆէսօրա տահա
իքրամ օլմազ իշիւն պիր գահգահա տըր գօ-
փարտըզ: Փրօֆէսօր տիշլէրինի վէ եուրուզ-
լարընը սըգարազ զազապ իշինտէ պիր շէյլէր
սէօյլէյէրէք սալուշուպ կիթտի: Ալամանճա-
լը անլամամ, Լաքին տէտիքլէրինտէն պիր լու-
ղէթիւնի անլատըմ էյզըլ տէյօր իտի քի աւա-
նալլար տէմէք տիր:

Եանլըշ պիր շէյ եափտըմըզը անլատըզ,
օրթալըզ փէք սօղուզ պիր հալ քէսպ էթտի. օ
իքի Ամէրիգալը կէնճի արատըզ, չօգտան սա-
վուշուպ կիթմիշլէր իտի: Մէյլէր պունլար պի-
զիմ աճէմի օլտուզուլմուզը անլայըպ չափկըն-
լար պիզէ վէ փրօֆէսօր Շուխթընա օյուն եափ-
մըշլար: Օ կիճէ հէփիմիզ գապահաթ եափմըշ
կիպի օտալարըմըզա չէքիտիք:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՂԱՐԻՊԻՆ ՀԱՍՐԵԹԻ

Ուշուն, գուշար, ուշուն տօղտուղում եերէ,
Շիմտի տաղլարտա մօր սիւնպիւլլէր վար տըր:
Օրմանլար գօյնուստա պիր սէրին տէրէ,
Տիֆէնլէր իշինտէ սաքը կիւլ վար տըր:
Օրտա կէշտի պէնիմ կիւզէլ կիւնլէրիմ,
Օ ատէմլէրի անըպ պու կիւն ինլէրիմ:
Տէսքանը քէմփիւմիւ օգուր տիւնլէրիմ.
Իշինտէ օրալը պիր պիւլպիւլ վար տըր:
Ուշուն, գուշար, ուշուն, պուրտա վէֆա եօզ.
էօյլէ ագալ սուլար էօյլէ հալա եօզ,
Ֆէրեատըմա գարշը ախս ք սէտա եօզ.
Պու եանղըն եերինտէ սատէ փիւլ վար տըր:

Հէ՛յ, Բիգա, կիտէրէ՛ք պաշննտան աշկըն.
Պիթիպ քիւֆէնմէյօք էլէմ ի աշգըն.
Սէնտէ տէրեա կիպի տաիմա քաշգըն,
Տաիմա չալգանըր պիր կէօնիւ վար տըր:
ՏՕԳԹ. ԲԻԶԱ ԹԵՎՖԻԳ

ԼՕՍ ԱՆԿԵԼԻՍ ՎԷ ԶԻՎԱՐԸՆՏԱ ՀԱՅԼԱՐ

Լօս Անկէլէս վէ ճիվարը, 80,000 էհալիսի օլան փէսէտինա շէհրի տաիլիինտէ օլարազ, ուղղունըըը 25 վէ էնիլիլի 12 միլ կիպի պիր արսա իհաթէ էտէր: Պու արսատա պիր պու- չուզ միլիօնա եազըն նուֆուս (քի Գալիֆօ: նիա էհալիսինին իւշտէ պիրի տէմէք տիր) սա- քին օլուր: Պունլարտան թազրիպէն 35,500իւ (2500իւ Առաքելական, 1000 դատարը Աւետա- րանական քիլիսէնին էվլատը) Հայ նէսլինէ ա- յիտ տիրէր: Սաիր նէսլէրին էվլատընա նիս- պէթէն սայըլարը ազ իտիլինտէն, մէվզիլէրի Ուսթըրտա վէ Ֆրէզնոտա վէ Ամէրիգանըն սա- իր պիր գաշ մահալլէրինտէ օլտըղընտան ֆարգ- լը տըր: Պաշգալարըն կէօղլէրինէ պաթմալըն տըրլար, Էախօտ կէօզէ պաթաճազ վէ գըղզանճ էհալինին հասէտ վէ ատաւէթլէրինի իւզէրլէ- րինէ ճէլպ էտէճէք տէրէնէտէ սայըլարը արթ- մամը տըր:

Տէմէք հաճէթ տէյիլ քի պուրալարտա սա- իր նէսլ էվլատընտա օլտըղը կիպի, Հայլարտա տա քէնտիլէրէ մախսուս գուսուր վէ ուլղոն- սըղըզլար կեհաստա պիր կէօրիլլէր: Պունուն- լա պէրապէր իֆթիխար վէ մէսէրէթլէ տէյէ- պիլիլիլ քի, Փազիլէթլէրի հէմ մէտհէ շայէս- թէ հալլէրի տէ վար: Ումուճ էհալի թարաֆըն- տան ֆազիլէթլէրի վէ դապիլիլէթլէրի հալա փարմազ իլէ կէօսթէրիլի պիր մէվզիլէ չըգ- մամը իսէ տէ, պարի գուսուրլարը Լօս Անկէ- լէստէն ուֆազ շէհրլէրտէ օլտըղը կիպի, չօգ- ճա մէյտանա չըգմամը վէ Հայլըղըն իսմինի լէքէլէնտիրմէմիլ տիր, վէ էօյլէ օլմայաճաղը- նա տա իւմիտվար ըզ:

Պալատէ գիւրը էթտիլիմ էօլքէտէ սաքին օ- լան Հայլար արասընտա պիր չօգ սէնաաթքեար- լար վէ թաճիրլէր (խալըճըլար))պուլունտըղը կիպի, փրօֆէշընէլ սընֆընա ալիտ պուլունան, Էանի ալօզաթլըզ, միւտէրըրիլիք, թապիպլիք, տիշճիլիք, սինէմա օյուճըլըղը, մաթպաաճը- լըզ, սիմասարլըզ, միւճէվհէրաթճըլըզ, հէք- քեաքլըզ վէ ֆօթօլրաֆճըլըզ իլէ մէշղուլ օլան- լար տա ազ տէյիլ տիրլէր: Պիր չօգ թէրզիլէր

(սալթ փէսէտինատա 18 Հայ թէրզի տիւքքեա- նը վար), խալը վէ գօնտուրա թամիրճիլէրի, պէրպէրլէր, մէյվէճիլէր, էքմէքճիլէր, տիւլ- կէրլէր, էպնիլէ գօնթրաթօճըլարը, դասապ- լար վէ պազգալլար՝ մէրտիվէնին էն էնկին պա- սամաղընտան պաշլայըզ, պազըլարը եիւքսէք պասամազլարա չըգմը տըրլար: Պու թարաֆ- լարա էլլէրի սայքի պօշ, դաֆալարը իսէ տօլու օլարազ կէլէնլէրտէ զէքեաւէթ, թիճարէթ վէ սէնաաթ մէյտանլարընտա կէօսթէրտիլլէրի մէ հարէթ, միւտաւէմէթ, դայրէթ վէ իտարէճի- լիլլէրի սայէսինտէ, սալթ րահաթ պիր թէյայ- յիւլ տէյիլ, հաթթա սէրվէթ տէ թահսիլ էթմիշ օլանլար վար: Կիւզէլ մէֆրուշաթլա միւզէյէն, վէ խալիս Ամէրիգա կուսթօսըլա իտարէ օլը- նան էվլէրէ մալիք օլմուշ տըրլար: Անլէրին պու հալլէրինի կէօրիլպ, անլէրէ հայրան օլմամազ վէ Հայ գանընտան իտիլիմիլտէն տօլայը հազգ իւզրէ իֆթիխար էթմէմէք, տահա տօղրուսը շէրէֆլէնմէմէք էտէմէզիլ:

Իշպու Գալիֆօրնիալը Հայլարըն (Էախօտ Գալիֆօրնիա Հայլարընըն) պէշ Էաշընտան թուր 20 Էաշընտաէք էվլատը ումուճ մէքթէպ հէմ գօլէճլէրտէն իսթիֆատէ էթմէքտէ, տէրս- լէրինտէ ազիմ թէրազգի կէօսթէրմէքտէ, միւ- տէրիսլէրինտէն փէսէնտ օլընմազտա վէ խա- լիս Ամէրիգալը օլմազտա տըրլար, վէ չօզլարը- նը տա՝ ապա ու էճուտալը Ամէրիգայա 2-300 սէնէ էվլէլ հիճրէթ էթմիշ օլան Ամէրիգալը- լարտան թէֆրիլ էտէմէզսին: Լիսանլարը ին- կիլիլզէ օլտըղը կիպի, հիսսիյաթ, միւլահազա վէ սիյասի սատազաթլարը (փօլիթիլլէլ լօյլէ- քի) սըրֆ Ամէրիգա իշիւն տիր: Շուրասընա տա սէվինէպիլիլիլ քի, Հայ գանընտան օլան իշպու Էէնի Էէթմէլէր (րայգիմիլ ճէնէրէյըն) Ամէրիգալը օլմալարըլա պէրապէր, գանլա- րընտա պուլընան Հայլըզ անլէրին Ամէրիգա- լըլըղըն փարլատըզ ճազիլ գըլմազտա տըր: Անլէրին վէ վալիտէյնինին բուհանի վէ քիլիսէ- վի ահվալընա կէլինտիքտէ Ամէրիգանըն սաիր էհալիսինինքինտէն ֆարգլը տէյիլ տիրլէր: Ան- լէրտէն նէ՛ կէրի, նէ՛ տէ իլէրի: Տին խուսու- սընտա իհմալիլէթլէրի չօգ իսէ տէ, օ պապ- տէ պաշգալարտան գուսուրը տէյիլ տիրլէր: Զանն ը աճիլանէմէ անլէրտէ պուլուճմասը էն զիյատէ լաղըմ կէլէն խասսէ՝ իթթիֆազ բուլը, Էէքտիկէրինի թուրմազլըզ, պիրիպի- րինին խայրընը կէօզէթմէքլիք, պիրատէրլիք վէ թարաֆէյնիլ մուսավէնէթ վէ միւլարէքթթ

հիսսիյաթը տըր: Գուվվէթլի իւմիտիմիզ, ճիտ տի արգու վէ տուամըզ պու տըր քի, վազթ միւրուրիյէ Գալիֆօրնիատա վէ սաիր սէմթ-լէրտէ ետրլէշմիշ օլան սաիր Հայլարըմըզ պու հանլըշլըզլարընը պիթթէտրիճ տողրուլտըզ, մուհապպէթ, իթթիֆազ, իշթիրաք, պիրա-տէրլիք վէ ընսէլֆիշլիք գաիտէլէրինէ կէօրէ հաշայաճազ տըրլար:

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԵՎՎԻ

ՐՕՄԱ ՄԷՍԵԼԷՍԻ

1870տէն պէրրու Փափա հազրէթլէրի իւլէ իթալիա հիւքիւմէթի արասընտա մուհիմ պիր մէսէլէ վար իտի քի հալլ օլունմամըշ իտի: Օ վազթ Փափա Րօմայա վէ իթալիանըն պէօյիւք դըսմընա հաքիմ օլուպ՝ տէյիլ հալընըզ քիւլ-սէնին պաշը, իլլա ճիսմանի հիւքիւմէթին տա-խի ըհիսի իտի: իթալիա հիւքիւմէթի Լօմպար-տիա հիւքիւմէթի հալինտէ փաթիթաթը Յիօ-րէնցատա իտի: Վիզթօր էմմանուէլ չիմտիքի գրալըն պէօյիւք փէտէրի Գալուր վէ Կարիպալ-տի կիպի դաթլար, օ վազթ Փափա հիւքիւմէ-թինէ հիւճմ էտիպ՝ Րօմայըզ զապթ էյլէտիլէր, վէ 1870տէ փաթիթաթը Րօմայա կէթիլիպ՝ Փա-փա հազրէթլէրինին էլինտէն ճիսմանի հիւքիւ-մէթի ալտըլար, հալընըզ Վաթիգանտա օթու-րուպ՝ քիւլսէ իշլէրի իւլէ մէշղուլ օլմասընա գարար վէրտիլէր:

Փափա հազրէթլէրի պունա ըազի օլմատը: Օ կիւնտէն պէրու ճիսմանի նուֆուզընը իտտաա էյլէտի վէ էլինտէն ալընմըշ օլան արազիլէրէ հազգընը իտտաա էյլէտի: Օ սէպէպտէն իթա-լիա գրալը վէ Փափա պիր պիրլէրինի թանը-մազլար իտի, վէ հիշ պիր ալադա եա զիյարէթ էտէմէզլէր իտի:

Էվրօփատան կէլէն պաշգա հիւքմտարլար տախի Րօմայա կիտէմէզ իտի, չիւնքի կիթսէ տէ Վաթիգանը զիյարէթ էթսէ, գրալ կիւճէնիլ վէ գրալա կիթսէ Փափա ծուռ գապուլ էթմէզ իտի, հէր իքիսի տէ Րօմանըն սահիպի օլմադ իտտա-ասընտա իտիլէր: Փափա պիր նէվ մահպուս օ-լուպ՝ Վաթիգանտան տըշարը չըգամազ իտի:

Պու տէֆա պու մէսէլէյի պիր հալլ էթմէք հօլու պուլունմուշ կէօրիւնիւյօր: չէօյլէ քի Վաթիգանտան մատա պաղչէնին ճէնուպի շար-գընտա Պէմէլէք վէ Տօրիա Փամֆիլ նամ շաթօ-

լար տախիլ օլարազ Փափանըն հիւքիւմէթինէ ախտ օլաճազ, օրատա ճիսմանի պիր հիւքմտար տէյու թանըլըպ՝ ատէթա սէֆիլլէրի վէ մէ-մուրլարը օլաճազ, վէ 1870տէն պէրրու զապթ օլունմուշ արազի վէ էմլաքընա պէտէլ իթալիա հիւքիւմէթի պին միլիօն Ֆրանզ, եանի 52 մի-լիօն տօլար թազմինաթ վէրէճէք: Շէօյլէ քի իթալիա գրալը Փափայը պիր քիւշիւք գըթա-նըն փաթիլազն վէ քիլիսէնին տէ ըհիսի թանը-յաճազ, Փափա տա գրալը թաստըզ էտէճէք տիր:

Պու միւզաքէրէ Օրլանտօ զէմանընտա սուլհ գօնֆէրանսը օլուր իքէն պաշլամըշ, չիմ-տի խիթամա կէլմիշ տիր: 1870տէ իթալիա հիւ-քիւմէթի Փափա հազրէթլէրինէ սէնէվի 3,225,000 ալթուլն Ֆրանզ վէրմէյէ թէհհիւտ էտինմիշ իտի: Օ փարայը Փափա իտարէսի չիմ-տիլէ գատար ալմադտան իմթինա էյլէտի, վէ 4000 միլիօն Ֆրանզ օլմուշ իտի: իթալիա հիւ-քիւմէթի պու փարայը վէրէճէք հալտէ տէյիլ տիր: իմտի պին միլիօնա գարար էյլէմիշլէր:

Շիմտի Փափա հազրէթլէրի միւսթազիլ պիր հիւքմտար սալըլաճազ տըր: Արազի նէ գա տար քիւշիւք օլաա Ֆարզ էթմէզ սէլահիլէթ մէսէլէսի տիր:

ՏԻԳԹԱԹՕՐԼՈՒՂԱ ՏՕՂՐՈՒ

Մուհարէպէտէն սօնրա միլլէթլէր արթըզ իմփէրաթօրուզ եա իսթիպտատա վէտա էթ-տիքլէրի զանն օլունտու վէ պիրէր պիրէր իմ-փէրաթօրլար, փատիշահլար տէֆ էտիլտի: Լա-քին եէնի չէշիտ տիգթաթօրուզլար զուհուր էյ-լէտի: Պու տէֆա ճիւմհիւրիլէթ եա մէշրուլթի-յէթ իսմի ալթընտա, լաքին էսքի տիգթաթօր-լուզլարա տուա օգուլթտու: Պունլարըն էն պա-շընտա Մուսօլինի տուրույօր, քի հիշ պիր իմ-փէրաթօրըն մալիք օլմատըղը սէլահիլէթի գուլ լանըյօր: Մուսօլինի տիգթաթօրուզու ազըլը պիր միւսթէպիտիլէ տիր քի իթալիայա եարա-յըլը օլտու:

Սիսիսիատա Փրիմօ Տը Րիվիէրա այնի սու-րէթտէ տիգթաթօր տըր: Գրալըն, մէպուսանըն հիւքմիւ հօգ տըր: Սիսիսիատա տախի տէյէպի-լիլիգ տիգթաթօրըզ էյիլէ խըզմէթ էյլէտի վէ մէմլէքէթ տահա գուլվէթլի վէ տահա ըահաթ տըր հէր ճիհէթլէ:

Լէհիսթանտա 30 միլիօն էհալի տախի պիր տիգթաթօր իլէ իտարէ օլունույօր: Ճէն. Փիլ-

եռուսքի օրատա ամիր ի մութլազ տըր: Պունտան Լէհ էհալիսի տիւղիւ տէյիլ տիր: Ձիւնքի պիր թարաֆ Րուսիա, պիր թարաֆ Ալամանիա արասընտա եանտաքի քիւչիւք միւլէթլէր իլէ տախի պիր չօզ մէսէլէլէրի օլան Լէհիսթան պաչգա տիւրլիւ իթթիհատ վէ գուվլէթ կէօսթէրէմէզ իտի: Մաճարիսթան տախի տիգթաթօրլուզ իլէ իտարէ օլունմազտա տըր:

Արնավուտլուզ տախի ճիւմհիւրիյէթ իլէ պաշլատը, լաքին օրտա տա պիր Ահմէտ Ձօկու չըգտը, քի մութլազիյէթ իլէ իտարէ էտիյօր, չու Ֆարզ իլէ քի Ահմէտ Ձօկու Մուսօլինիին չիւնտէ պիր օլունմազ տըր:

Եռնանիսթան պիր արա՝ տիգթաթօրլուզ սընատը, լաքին Փանկալօս մէվգիինի սազլալամատը վէ տէմօգրաթ ուսուլընա տէօնտիւ իսէ տէ վէնիզէլօսա պիր տիգթաթօր գատար գուվլէթ վէրիլտի:

Րուսիա կէօյա ձարլըղը լաղվ էտիպ էհալի վէ ամէլէ հիւքիւմէթի թէէսիս էթտի, լաքին իսթիպտատ վէ մութլազիյէթին էն շէտիտ տէրէճէսինի թաթպիզ էթտի: Շու Ֆարզ իլէ քի ձարլար եէրինէ գօմիսարլար կէչտիլէր:

Թիւրքիա կէօյա իմփէրաթօրլուզ վէ խալիֆալըղ տէֆ էտիպ՝ ճիւմհիւրիյէթ կիպի կիւղէլ պիր իսմ ալտը, լաքին Բէմալըն տիգթաթօրլուզունու հիչ պիր հիւնքեար եափմատը: Մէճլիս ի միւլի վէ հիւքիւմէթ Բէմալըն ըէյի իլէ սէչիլըր վէ տուրուր: Օնտան իզնսիզ հարաքէթ էտէմէզ: Բէմալ տէյիլ հիւքիւմէթ իտարէսինէ, իլլա Փէրտլէրին հայաթընա, աւտաթընա վէ աւանդութիւնլարընա գատար էլ աթտը: Ասքէր վէ տար աղաճընա տայանան հիւքիւմէթ իրատըն պէօյիւք գըսմընը ասքէրի տօյուրմաղա սարֆ էյլէտի:

Փրանսա պիր արա տիգթաթօրլուզ իլան էթմէք տիւչիւնտիւ. իֆլաս տէրէճէսինէ կէլմիլ իտի: Լաքին Փուէնգարէ կիպի գուվլէթլի պիր գաթ պուլուպ տէմօգրաթիք շէքլի մուհաֆազա էյլէտի:

Էն ւօն տիգթաթօրլուզ Եռլիօսլափիատա տաճար էթտի: Այլէթ միւլէթ փէրվէր վէ ասքէրի իլէ սիփիլէրտէ, սէֆալէթտէ սէնէլէր կէչիլմիլ օլուն գրալ Ալէքանտըր մէմլէքէթին տախիլի հարպա վէ տաղըրմաղա տօղրու կիթտէ քի իտարէ քէնտիսինի տիգթաթօր իլան իլէտի: Գրալ հիւքիւմէթինտէն իզնսիզ Սէրպիատա պիր գուլ պիլէ ուշամայաճաղ տըր: Մէմուլ պու տըր քի տիգթաթօրլուզ Սէրպիա-

յը աֆէթտէն գուրթարաճաղ տըր: Եռլիօսլափիա հաղմաղըղը իչինէ տիւչտիւ: Քիւչիւք Սէրպիա պիրտէն պիրէ Խրուաթիա, Տալմաչիա, Պօնա Հէրսէք վէ Գարատաղ կիպի մէմլէքէթլէրի ալըպ հաղմ էտէմէզ օլտու:

Ալամանիա ճիւմհիւրիյէթ օլտու վէ պի հաղըն օ իտարէյի թաթպըզ էյլէտի: Պու էհալիլէրին սէվիյէսինի իսպաթ էյլէր: Տէմէք քի տէմօգրատի եիւքսէք թալիմի վէ սիյրէթի օլան էհալիլէր իչինէ միւնասիպ տիր:

Ինկիլթէրա տէյիլ եալընըղ օլտուղու եէրտէն պիր փարմազ գըմըլտամատը, իլլա Տօմինիւրա տահա գիյատէ հիւրիյէթ վէրտի: Հինտիսթան իչինէ տախի մութլազիյէթ հաղըրլայօր: Հիւքիւմէթ էթմէք Ինկիլթէրայա եաղըչլայօր: Աթ տա գըրճ տա օնա հէլալ օլտուն, չիւնքի օ սանաաթը էն էյի պիլէն օ հիւքիւմէթ վէ էն եիւքսէք սէվիյէսի օլան օ էհալի տիր:

ՆՈՐ ԱՐԱԲԿԻՐ

Ամերիկանակ Արաբկիրցիներու Միութիւն տէօրթ սէնէ էվվէլ՝ Հայաստանա պիր Նոր Արաբկիր թէէսիս էտիպ՝ մուհաճէրէթտէ վէ էլան Արաբկիրտէ պուլունան Արաբկիրլիլէրի օրայա իսքեան էթմէյէ գարար վէրմիլէր իտի: Մէղըր Միութիւն սէպաթ վէ տէվամլէ պու մագսէտլէրին իճրայա կէթիմէյէ սայ էտէրէք պու կիւն կիւղէլ պիր նէթիճէ կէօսթէրէպիլմիլ տիրլէր:

Պու եաղընտա Միութիւնն նէչըր էթտիյի Տեղեկատա Նոր Արաբկիր իչինէ շիմտիյէ գատար օլան իճրաթլարը իյզահ էտիլմիլ տիր:

Պու կիւն պէրհայաթ 1500 նուֆուս Արաբկիրլի պուլունույօր: 1924տէ Միութիւն թարաֆընտան Հայաստանա կէօնտէրիլէն գօմօսիօն հիւքիւմէթին միւսատէսիլէ Երեւանտան իւլէ թիլօմէթիօ շիմալտա 1800 էյքըր վիւսաթընտա պիր արաղի սէչիպ, օրա իչինէ լաղըմ կէլէն սուլու վէ էլէքթրիկայը թէտարիք էթտիքտէն սօնրա 1925 Սեպտեմբերտէ ինչամաթ իչինէ պաշլանմըղ տըր:

Էսքի Արաբկիրտէն եօլա չըգան քէրպան 72 նուֆուստան իպարէթ օլուպ, օրատա եէրլէշտիլէր: Շիմտիյէ գատար էսքի Արաբկիրտէն վէ տիկէր եէրլէրտէն Նոր Արաբկիրէ եէթիլէն Արաբկիրլիլէրին սայըսը պու կիւն 762յէ եէթիլ

միջ ոլուպ՝ պունլար իշխն օրատա էվէր եա-
 փըմըզ վէ եափըմադտա վէ մանուսաճըլըդ,
 չօրապճըլըդ, պօյաճըլըդ վէ էմսալի էսքի սէ-
 նաթլարընը իշխմէյէ պաշլամը տըրլար: Մէք-
 թէպ վէ զրադարան աշմըլար վէ պիր տէ կա-
 զէթա նէշը էտիյօրլար:

Պու միւնասէպէթլէ Միութիւնըն սարֆ էթ-
 տիլի վէ տահա էտէճէյի մէպլաղ տախի շայան
 ը տիգգաթ տըր: Պու կիւնէ գատար սարֆ է-
 տիլէն մէպլաղ \$78,073.89է պալիղ օլմուշ տըր:
 Վէ տահա օրայա նազլ էտիլէճէք Արարկիլիլի-
 լէրին եօլճուլուղունա վէ իսքեանընա սարֆ օ-
 լունմադ իւղրէ «Փրկագին-Հանգանակութիւն»
 իսմի իլէ եադըն վազթտա \$35,000 տահա թօփ-
 լամաղա գարար վէրմիշէր տիր:

Արարկիլիլիներու Միութիւնըն պու իշտէ
 կէօսթէրտիլէրի իգտամ վէ Փէտաքեարլըդ
 փէք շայան ը թահսին տիր: Անլէրէ մուվաֆ-
 ֆագիլէթ թէմէննի էտէր իղ:

ՊՈՒ ԿԻՒՆ ԻՐՄԵՆԻԼԵՐԻՆ ՍԱՅՐՍԸ

Պրն. Արշակ Ալպօյաճեան «Կոչնակ» կազէ-
 թասընտա պու կիւն մէվճուտ օլան էրմէնիլէրին
 պիր իսթաթիսթիք ճէտվէլինի նէշը էյլէմիշ
 տիր: Շէօյլէ քի —

Հայաստանտա	782,600
Կիւրճիսթանտա	297,550
Ատրպայճանտա	272,200

Ճէման	1,352,350
Տիկէր Սօվիէթ էյալէթլէրտէ	
Շէմալի Կովկասիտա	220,000
Թիւրքիսթանտա	74,000
Նոր Նախիջեւան թարաֆընտա	50,000
Գըրըմտա	15,000
Ուկրանիա վէ սաիրէ	80,000

Ճէման	439,000
Սիւրիտա	130,000
Ամէրիգա վէ Գուպատա	125,000
Թիւրքիտա	100,000
Իրանտա	100,000
Էվրօփտա (45,000 թ. Ֆրանսատա)	60,000
Պուլկարիտա	45,000
Եունանիսթանտա	30,000
Րումանիտա	20,000
Մըսրտա	20,000
Իրագտա	8,500

Գըպըրտա	4,000
Պագեստինտէ	3,000
Հինտիսթանտա	2,500
Հապէշիսթանտա	400
Ավսթրալիտա	600

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՉԱԼԱՐԸ

Գօլօմպիա տարէլֆինուընա ախտ պիր
 միւլք Նիւ Եօրքտա 48ինճի սօգագտան 51ինճիյէ
 գատար 5ինճի վէ 6ընճը էվիւնիւ արասը, պու
 հաֆթա Րօգըֆէլլըր թարաֆընտան 87 սէնէյէ
 իճար օլունտու: Պէտէլ ի իճար 30 միլիօն տօ-
 լար տըր: Րօգըֆէլլըր օրալարը երգտըրըպ եէ-
 նի կիւզէլ պինալար եափտըրաճազ վէ պիր տէ
 օփէրա պինասը եափըլաճազ տըր: Օփէրա մա-
 հալի փարիզին Կրանտ Օփէրասը կիպի օլուպ՝
 էթրաֆընտա պաղչէ վէ կիւզէլ տիւքեանլար
 եափըլաճազ տըր: Օրատան սէնէվի 3 միլիօն
 տօլար իճար ալապիլէճէք քի 87 սէնէտէ 261
 միլիօն իճար ալապիլէճէք տիր:

Ամէրիգա հիւքիւմէթի մուհարէպէ էսնա-
 սընտա Ալաման Լօյտ վափօր գումփանիասընը
 բըլիթըմընը զապթ էթմիշ իտի: Շիմտի օնա պէ-
 տէլ գումփանիայա իքի ձիլիօն տօլար եօլլատը:
 Ալամանլարտան զապթ օլունան վափօրլար ի-
 չիւն տախի 28 միլիօն տօլար թագմինաթ վէրի-
 լէճէք տիր:

Երուսաէմին շէմալընտա հէքէլին խարա-
 պը զէմանլարընտան զալմըշ պիր սինախօկ խա-
 րապասը պուլունմուշ տըր: Թապանտաքի մօ-
 ղէրէլէր վէ պաղը թէգեինաթ էլէ կէշմիշ տիր:

1927տէ Լօնտրա լիմանընա կիրէն վափօր
 լարըն հաճմը 52 միլիօն թօնօ իմիշ: Լիմանըն
 կէնիշէնմէսի իշիւն 75 միլիօն տօլար թախսիս
 օլունմուշ տըր: Լօնտրատա տէփօլարտա 25 մի-
 լիօն տօլարլըդ մալ մէվճուտ իմիշ: Պունլար
 Հինտտէն, Չինտէն, Աճէմտէն կէլէն խալըլար,
 փամուզ վէ իփէք իշէրի, Ֆիլտիշի վէ Փազֆու
 լի իշէր իմիշլէր: Պէշ պուհուզ միլիօն եար-
 տա իփէք վէ փամուզ իշի վար: Սալթ 9 միլիօն
 տօլարլըդ տէվէ գուշու թիւլիւ Լօնտրատան կէ-
 չէր իմիշ:

Սուտանտա սէնէվի պէշ միլիօն տօլարլըդ
 զամգ (քիթրէ) չըգըյօր իմիշ:

Շիգափօ միւզիլըմընա պիր թօսպաղը թէ-
 հաճճիւրիւ կէթիլիլմիշ տիր քի 19 միլիօն սէ-
 նէլիթ թօսպաղը իմիշ:

ՄԷՔԹՈՒՊԼԱՐՏԱՆ

Ձեռնադրութիւն

Պու եազընլարտա Պատ. Ա. Պ. Հիւսեան
 Լօրէնս, Մէսս. քիւիսէսի թարաֆընտան չօ-
 պանլըղա տալէթ էտիւմիշ օլուպ, քիւիսէ միւ-
 մաիլէյհին չօպան թախսիս էտիւմէսինի արզու
 էտէրէք՝ պուլըն էնտօվր ժողովական էսօսիէյ-
 շընա թագտիւմ էտէր: Մէզքիւր հէյէթ աթիւտէ-
 քի ազալարտան իպարէթ պիր բուհանիլէր մէճ-
 լիսի տալէթ էտէրլէր, եանի դօնշու Ամէրիզա-
 լը ժողովական քիւիսէլէրտէն 5 չօպան, 5 մու-
 ըախսաս, Միսիօնէր չիրքէթի բէիսի վէ պիր
 Մէթօտիւթ վազը, քէզալիք Հայ Աւետարանա-
 կան քիւիսէլէրտէն Վեր. Գ. Պետրոսեան, Վեր.
 Կ. Մումճեան, Վեր. Միսիթարեան, Վեր. Խա-
 չատուրեան վէ Վեր. Մ. Կ. Փափազեան:

Պու հէյէթ Պատ. Հիւսեանը քէնտի իթի-
 գատ վէ Բրիսթիան թէճրիպէսինէ տաիր թէՖ-
 թիշ էտիպ՝ չօպան թախսիսինի միւնասիպ կէօ-
 րէրէք Յունվար Ցոէ թախսիս խըտմէթինի իճ-
 րա էտէրլէր:

Ձեռնադրութիւն վազընը Միշըն բէիսի
 Տօգ. Փէյճ իրատ էթտիքտէն սօնրա իքի Ամէ-
 րիզալը պատուելիլէր վէ Վեր. Փափազեան իլէ
 Վեր. Պետրոսեան ձեռնադրութիւն խըտմէթինի
 իճրա էտէրլէր վէ Ամէրիզալը Վեր. Պարպըր
 չօպանա սաղ էլինի վէրիւր, Վեր. Փափազեան չօ-
 պանա վէ Վեր. Պետրոսեան ճէմաաթա նասի-
 ճաթ էտէրլէր:

Պիւթիւն խըտմէթ փէք միւնթազամ վէ
 միւլէսսիր պիր սուրէթտէ իճրա էտիւմիշ տիր:

Վեր. Աշեան Լօս Անկէլէտէն Մուփարագաթը

Սօն սէնէնին սօն Կիրակիսինտէ Վեր. Համ-
 բարճու Յ. Աշեան՝ Լօս Անկէլէսին Մասիս
 ժողովական քիւիսէսինին բէիս ի բուհանիսի հա
 լինտէ սօն վազընը իրատ էտիպ, իքի կիւն սօն-
 րա Շիզակօյա կիթտի: Պու միւնասէպէթլէ
 Վեր. Աշեանըն մուլթասար վազ վէ էլվէտա
 քէլամլարընա իլավէթէն, Պարոնայք Նեւտոն
 Յարութիւնեան, Գրիգոր Գարաեան, Ճօն Պար-
 սումեան, հէմ Հայկ Ատատուրեան մուլթասա-
 րէն իրատ ը քէլամ էյլէտիլէր: Խաթիպլէր
 Վեր. Աշեանըն Բապպըն սատըգ, զայյուր վէ
 մուլթէտիր պիր իշէիսի հալինտէ միւլթէմա-
 փիէն իպրազ էթմիշ իտիյի իմթիսալէ չայան ա-

լի խասսիյէթլէրինտէն վէ հէր քէս թարաֆըն-
 տան սէվիլիպ հիւրմէթ էտիւմիշ օլան պիր զաթ
 իտիյինտէն պահս էյլէտիլէր:

Վեր. Աշեան Շիզակօյըն Հայախօս ժողո-
 վական քիւիսէսի թարաֆընտան տալէթ օլըն-
 մը օլուպ, տալէթի դապուլ էթմիշ վէ բուհա-
 նի մէմուրիյէթինէ Յունվարըն իլք Կիրակիսին-
 տէ պաշլամը տըր: Միւմաիլէյհէ Ազիզ Բու-
 հըն տէլալէթինի իսթիւրհամ էտէրիզ վէ մու-
 դատտէս մէմուրիյէթինտէ մուլթաֆֆադիյէթ-
 լէ տէվամ էտէճէյինէ իւմիսիւմիզ դավի տիր:

Փէսէտիւն, Գալիֆօրնիա

Բահնիւմանըն Տէվամը

Բահնիւմանըն 1929տա վէ անը միւլթազ-
 գըպ սէնէլէրտէ նէշրինին թէէմին էտիւմէսի ի-
 չիւն, Նիւ Եօրդտա թէշէքելէլ էթմիշ օլան դօ-
 ժիթէ ազալարընըն էսամիսինի եազընլարտա
 Բահնիւմատա օգուտուգ: Պու խայրլը մագսէ-
 տէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ, Լօս Անկէլէս վէ Փէ-
 սէտիւնա իչիւն միւլթէրէքէն թէշէլ օլունմուշ
 օլան դօմիթէնին ազալարը տա մէտհէ չայան
 պիր Ֆաալիյէթտէ պուլունմագտա տըրլար:

Վեր. Սարգիս տէվիւրեան, բէիս. Մր. Կոս-
 տանթի Կէրթմէնեան, Խաղինէտար. Մր. Նուրի
 Աթթարեան, Գեաթիպ. Մր. Ստեփան Սալըս-
 ևան, Վեր. Ս. Մ. Բէճէպեան, Մր. Նեւտոն
 Յարութիւնեան, Մր. Կիրակոս Յարութիւնեան
 նամ զէվաթտան իպարէթ օլան պու դօմիթէ
 Յունվարըն 11ինէ միւնատըֆ Ուրբաթ ազալամը
 Սաութհ Փէսէտիւնատա Մր. Կէրթմէնեանըն
 խանէսինտէ պիր արայա կէլիպ, մէսէլէյի հէր
 թարաֆըլա միւլթաքէրէ էյլէտիլէր:

Իշպու թէճէմիւլէ՝ պալատէ մէզքիւր դօմի-
 թէնին վէ անլէրլէ պէրապէր Բահնիւմանըն
 նէշրինին տէվամընա զայյուր օլանլարըն, եա-
 զընլարտա Լօս Անկէլէստէ ազտ էթտիլէրի ա-
 լէնի թէճէմիւլէն արզու վէ դարարլարընը
 թաստիզ էթտի: Էյէր Կիւլիկիալըլարըն վէ Թըր-
 քախօս Հայլարըն չօգ պուլունտըզլարը սաթի
 մէրքէլլէրտէ տէ սաքին օլան վաթանտաշլարը-
 մը՝ Նիւ Եօրդ վէ ճէնուպի Գալիֆօրնիա (Լօս
 Անկէլէս վէ Փէսէտիւնա) սէմթլէրինտէ պուլու-
 նանլար դատար Ֆաալիյէթ, զայրէթ, միւնտա-
 վէմէթ վէ մուհապպէթ իպրազ էտէրլէրտէ:

Բահնիւմանըն պիր եա պէշ սէնէ տահան տէվամ էթմէսինտէ պէօյիւք պիր կիւնլիւք օլմայաճադ արը :

ՀԱՅԿ ԱՏԱՏՈՒՐԵԱՆ

Փէսէտիմա, Գալիֆօրմիա

ՐԱՀՆԻԻՄԱՆԸՆ ԻՆԹԱՐԸ

Տօսթլար Բահնիւմայը թէշլիկ իշին պէօյ-լէ հիմէթ էտէրքէն, ապօնէլէրին տէ քէնտի վերէնէլէրինի վազթընտա կէօնտէրմէյէ սայ էտէնէլէրինի մէմուլ էտէր իկ :

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Քէլօլ-Պրիան ահտնամէսի Ամէրիգա Գօնկ-րէսինտէ պիր ըէյէ գարշը 85 ըէյ իլէ թաստըգ օլունտու : էվվէնէ փէք շէտիտ միւպահէնէլէր օլտու քի ահտնամէյէ պիր թէֆսիր վէրիւսին վէ, օլ թէֆսիր իլէ պէրապէր իմզալանսըն : Լաքին խարիճիյէ գօմօսիօնը ըէլիսի, Պօրա ուզուն ու-գատիյէ միւտաֆաա էյլէտի վէ գօմօսիօն ըա-փօրընտա պիր թէֆսիր Եազըլմը տըր, շէօյ-լէ քի Ամէրիգա միւտաֆաա իշին նէ գէման վէ նէ սուրէթլէ իսթէրսէ հարպ էտէպիլէնէք վէ միւտաֆաայը քէնտի թէֆսիր էտէնէք, Մօն-րօ թալիմինէ տէ խալէլ կէլմէյէնէք տէյու իտ-տիա էյլէտի : Մուխալիֆ օլան ալանտան Պէյն ինկիլթէրանըն իմփէրիալիդինէ գարշը պիր նութգ իրատ էյլէտի վէ ինկիլիկ սէֆիրի օրտա հազըր օլուպ' տինլտի : Պու ահտնամէյի 60 տէօլլէթլէրտէն իլք էվվէլ Բուսիա, իքինճի Ա-մէրիգա թաստըգ էյլէմիշ տիր : Ամէրիգա մէ-պուլարընտան Պրիըն թէքլիֆ էյլէտի քի ին-կիլիկ մէպուսլարընտան պիր հիյէթ իլէ տէնիկ գուվլէթլէրի մէսէլէսի հազգընտա գօնուշու-սըն : Բէսմի հիւքիւմէթլէր պունա էհէմմիյէթ վէրմէտիլէր, լաքին իքի թարաֆ մէպուսլար արասընտա պու կիպի պիր գօնուշումազըլդա հա-զըլըդ կէօրիւլիւյօր : Մր. Հուվըր շէրէֆինէ Պէլճիգատա պէօյիւք պիր թէնէմմիւ օլտու : Մր. Հուվըր թէլէֆօն իլէ պիր նութգ իրատ է-տիպ' Պէլճիգա էհալիսինի գահրիմանըլընը մէտս էյլէտի : Պէլճիգա գրալը Ալպէրթ տախի ճէվապէն Պէլճիգանըն միննէթտաըլընը պէ-յան էյլէտի : Ամէրիգա Գօնկիլէսի ազալարըն-տան Պօրա վէ Նօրրիա Բուսիատան կէօյա ըիշ-

վէթ ալմըշլար տէյու պիր խապէր չըգմըշ իտի վէ պու Եօլտա Մէքսիգատա էվրազ պուլուն-մուշ իմիշ : Պու մէսէլէյի թէֆթիշ էտէն գօմօ-սիօն էվրազըն սախթէ օլտուլունու մէյտանա չըգարտը : Պօրա Բուսիատան թալէպ էտիյօր քի պու սախթէքարլարը պուլուպ' թէքտիր էյլէ-սին : Գօնկիլէս սուլհ ահտընը պիթիւրտիքուն սօնրա տէրհալ 15 գրուադէօրլէրին Եալըլմասը թէքլիֆինէ պաշլամըշ տըր : Շիգալօտա տախի ճինայէթլէրի մէն էթմէք իշին պէօյիւք պիր թէշէպիւս պաշլամըշ տըր : Նիւ Եօրքտան սըղըշտըրըլպ գաշան միւճրիմէր Շիգալօյա կիթմիւլէր, Կէշէն հաֆթա 102 խըսըղըդ վէ տէօրթ դաթլ օլմուշ տըր : Պէօյլէնէ իլք կիւն-տէ 3394 առէմ թէվլիֆ օլունմուշ տըր : Նիւ Եօրք Փօլիս միւտիւրի սօգազլարտա կիտիպ կէլ-մէք գօլայըլը իշին չարէլէր գուլլանըյօր : Պու Նիւ Եօրք իշին պէօյիւք մէսէլէ օլույօր :

Ինկիլթէրա խարիճիյէ նազըրը Չէմպըր-լէյնէ' Լօրտուլպ իւնվանը վէրիմէք սէօղիւ վար իտի : Չէմպըրլէյն 37 սէնէ փարլամէնթտէ գալ-տըգտան սօնրա Եէրինի տէյիշտիրմէք իսթէմէ-տիյինի իլան էյլէմիշ տիր : Գրալ Ճօրճըն խաս թալըլը սայքի թէհիլէյի կէշիւրմիշ տիր : Ինկիլթէրանըն պիր գաշ ալ էվվէլ Ամանուլ-լահ իշին օ գատար թանթանա վէ մասրաֆլար իլէ Եալտըլը մէրասիմ շիմտի պիր շադա հա-լինէ կէշմիշ տիր : Աֆղան փատիլահը շիմտի հիշլիք մէսապէսինտէ տիր : Պէրլին դադէթա-լարընըն Եազտըլընա կէօրէ Աֆղան իսեանընտա ինկիլթէրանըն փարմաղը վար իմիշ : Ամանուլ-լահըն իլան էյլէտիյի իսթիլլալ Հիւտ հուտու-տընտաքի գապիլէլէրէ տախի աքս էտէր գօր-գուսու վար իմիշ : Հաթթա Արապիսթանը իս-եան էթտիրէն Լօրէնս օրատա պու իշի կէօր-տիւ տէնիլիյօր : Ինկիլթէրա ըէսմէն պունլա-րը թէքզիպ էտիյօր : Լօրէնս ինկիլթէրայա չաղ ըլմըշ տըր : Լէյտի Պէյլի թէյյարէ իլէ Եա-լընըդ պաշընա ճէնուպի Աֆրիգայա ուշուպ կէ-րի կէլմիշ տիր : Պու մէսաֆէ 18 պին միլ տիր : Ինկիլթէրա իլէ Յրանսա արատընտա պիր թու-նէլ աշմազ փլանը չօգտան մէվճուտ իտի, լա-քին թարաֆէյն բազի տէյիլ իտիլէր : Պու տէ-ֆա օ մէսէլէ հալլ օլաճադ կէօրիւնիւյօր : Ալամ գամարասը դայրի ըէսմի ըէյ վէրմիշ տիր : Իրազ հիւքիւմէթի գապիլէսի իսթիֆա էյլէմիշ տիր : Գրալ Ֆէյգալ Լօնտրատա օլտուլու կիւն-տէն պէրըու, Իրազ իշին քեամիլ իսթիլլալի-յէթ իսթէյօր : Ինկիլիլէր իսէ օրտա ապէր

սագլայաճաղար վէ մասրաֆըն Փարգընը Իրագ հիւքիւմէթինտէն ալաճաղար վէ Ինկիլիզ մէ-մուրլար պուլունաճաղար: Պունու Իրագ հիւ-քիւմէթի դապուլ էթմէյօր: Թամ Մըսըրտա օ-լան մէսէլէր պուրտտա տախի ճարի տիրէր:

Ֆրանսանըն պէօյիւք մարէշալը Ֆօշ գալպ խասթալըղընտան միւլթարիպ տիր: Ճէն. Ֆօշ սիկարասընը եագար իքէն պալըմը տըր: Գլէ-մանսօ տախի խասթալանմը իտի. հէր իքիսի տէ էյիլէշմէքտէ տիր:— Գէլօկ-Պրիան ահտնա-մէսի Ֆրանսա ալանընտա միւլգաքէրէ օլուպ՝ փուէնգարէ վէ Պրիան ահտնամէնին Ճէմիէթ ի Ազվամըն նուֆուղընա զիյանը օլմատընը պէ-յան էյլէմիշէր տիր: Ֆրանսա մէճլիսէրի տա-խի անը թաստըգ էյլէմիշ տիր:— Սիւրիա գօ-միսէրի Միւսիւ փոնսօ Ֆրանսատա պիր չօգ զէ-վաթ իլէ կէօրիւշիւպ Սիւրիայա ալտէթ էյլէ-միշ տիր: Սիւրիա գանուն ը էսասի մէճլիսի բէխի պիր պէյաննամէ նէշր էտիպ պիւթիւն Սիւրիալըլարըն իթթիհատ էթմէլէրինի թա-լէպ էյլէմիշ վէ Շամ կէնճլէրի հէրարէթլէ ճէ-վապ վէրմիշէր տիր:— Աթասի պէյ Սիւրիայը թէրք էթմէք մէսէլէսինէ աթֆէն տէյօր քի, «Սիւրիա սաթլըգ պիր մալ տէյիլ տիր: Պիր հա-միտէն օլ պիրինէ կէշմէգ: Պիզ իսթիզլալ իս-թէյօրըգ: Պունուն իշիւն Ֆրանսա իլէ պիր ան-լայըշա կէլէպիլի իզ»: Սիւրիա մուրախիսաս-լարը փարիզտէ չալըշըյօրլար:

Իթալիա իլէ Փափա հազրէթլէրի արասըն-տաքի մէսէլէ հալլ օլունմուշ կէօրիւնիւյօր, լա-քին հալա բէսմէն իլան օլունմատը: Իթալիա է-հալիսինին խապէրի հօգ տըր: Մուսօլինի քէն-տիսի իլան էտէճէք իմիշ: Պու եօլ իլէ Փափա հազրէթլէրի պիր քիլիսէ բէխի վէ Իթալիա թէ-պասսը օլմագտան գուրթուլուպ միւսթագիլ պիր հիւքմտար օլաճագ վէ Վաթիգան տաիրէ-սինտէ փատիշահ օլաճագ տըր: Օրատան տէնի-գէ պիր եօլ վէրմէք թասապվուրը թէրք էտիլմիշ տիր: Պէօյլէճէ 58 սէնէտէն պէրլու փափա սապր էտիպ՝ էնճամ ճիսմանի նուֆուղընը էլ-տէ էյլէմիշ տիր:

Յունիար 27տէ սապըգ Ալաման իմիէրա-թօրընըն տօղուշ կիւնիւ տիր: Հօլանտատա Տուրն սարալընտա պիր մէրասիմ իճրա օլա-ճագ. 60 քիշի սօֆրայա օթուրաճագ տըր: Կայ-սէրին թարաֆտարլարը հալա քէնտինի իմիէ-րաթօր թանըլպ էօյլէ խիթապ էտիյօրլար: Կայսէր եէնի պիր քիթապ նէշր էթմիշ տիր քի անա «Սէլէֆլէրիմ» իւնվանընը վէրմիշ տիր:

Պու քիթապտա կէշմիշ փատիշահլարը վասֆ է-տիպ օնլարըն ասքէրի թալանթընա էհէմիէթ վէրիյօր: Գեաղըտ իլէ սուլհ օլմագ վէ մէմլէ-քէթ եաշամագ. քէսքին գըլըճ լաղմ տէյու իտ-տիա էտիյօր:— Ալամանլար հարպտա մարգըն տիւշմէսի եիւզիւնտէն միւլք ալմըշ օլան էճ-նէպիլէրին էլինտէն մալլէրի կէրի սաթուն ալը-յօրլար: 8 պին գատար էճնէպիլէրէ սաթլըմըշ միւլքլէր վէ արսալար վար իմիշ:

Եուկօ Սլալիա փօլիսի իւրուաթ քէօյլիւ փարթիսինի տաղըտըպ՝ մէրքէգ պինալարընը Ջաղրէպտէ միւհիւրլէմիշ տիր: Հիւքիւմէթ հիշ պիր միլլի եա տինի Ֆըրգա թանըմայաճագ տըր: Գրալ Ալէքանտըրըն տիգթաթօրլուղու պու Ֆարգլը անասըրլարը պիր պիրի իշինտէ զայպ էտիպ՝ պիր Սըրպ միլլէթի եափմագ տըր: Գրալ Ալէքանտը 20 պին ատէմ իշտէն չըգար-մըշ տըր:— Արնապուտուղ փատիշահ Ահմէտ Ջօկու քէնտինի գէհիւրլէյէճէքլէր տէյու գօր-գուսընտան տըշարը չըգմայօր իմիշ վէ խասթա հալտէ տիր: Վիէննատան տօգթօրլար չաղըլ-մըշ, օնլար խասթալըղընը սիկարայա վէ կէգ-մէտիլինէ համլ էտիյօրլար: Սարայ ատէմլէրի հէփ աղլ էտիլմիշ. քէնտի տէ եէր ալթընտա ճիսմասթիք եափաճագ իմիշ:

Բուսիատա Եհհուտիլէրի եէրլէշտիմէք չիւքէթի Ամէրիգատա Ճ. Բօգէնպէրկ բէսէ-թի ալթընտա տըր: Պունլար 10 սէնէտէ 10 մի-լիօն տօլար սարֆ էտէճէքլէր վէ օ գատար տա Սօվիլթլէր սարֆ էտէճէք: Պէշ սէնէտէ 125 պին Եհհուտիլէր 1¼ միլիօն էյքըր արաղիյէ եէրլէշ-տիլիլմիշ տիր:

Աֆղան փատիշահը էվրօփայը կէզիպ էն-գարէյի կէօրտիւքտէն սօնրա հապէսլէնիպ մէմ-լէքէթինի պիրտէն պիրէ էվրօփալըլաշտըմագ սէվտասընա տիւշտիւ: Աֆղանլար իսէ էսքի, զապա տինին վէ իթիգատաթ ը պաթլէ իշին-տէ զարգ օլմուշ, թալիմ ու թէրպիյէ եիւզիւ կէօրմէմիշ էհալի իտիլէր: Պիրտէն շափգա գօ-յունուղ, փանթալօն կիլինիլ, չաթալ պըշապ ի-լէ եէյինիլ, գըղլար թալիմ օլտուն, գարըլար եիւզլէրինի աշսըն, կիպի էմրլէր վէրլինճէ՝ գը-յամէթ գօփտու, հէր թարաֆտան իսեան պայ-րաղը գալգտը, փաթիթաթա գատար հիւճմ էյ-լէտիլէր, թարաֆէյն թօփ վէ սիւահ իլէ հարպ էթտիլէր: Ամանուլլահ մաղլուպ օլտու, թախթ տան իսթիֆա էտիպ՝ պէօյիւք դարնտաշը ինա-յէթուլլահա թախթը թէալիմ էյլէտի, քէնտիսի գարըսը իլէ Գանտահարա գաշտը: Ասըլար գար-

տաշնը տախի դապուկ էթմէյիլ՝ զօրլաթտը-
լար: Ասըլարըն պաշնտա Սաղաթ Փաշա Իս-
մինտէ պիր թալիսիդ, սապըզ սու թաշըյան
պիրի տուրույօր: Պու չէթէ պաշը Գապուկա կի-
րիլ քէնտի քէնտինի փատիշան իլան էյլէտի:
Պէօյլէճէ պիր դաշ այ էվլէլ էվրօփանըն էն
մուազզամ տէօվլէթլէրի թարաֆընտան հաշ-
մէթ վէ միսլի կէօրլումէմիշ տէպտէպէ իլէ գա-
պուկ օլունան փատիշան վէ սուլթան պու կիւն
մէթրուք վէ էօմրիւ իշիւն զօրգան պիր սէրսէրի
օլտու՝ օնուն եէրինէ պիր ասի հայտուտ թախ-
թա ճալիս օլտու: Աֆղանիսթանըն զարպ հու-
տուտընտա տախի իսեան զուհուր էտիլ ասը-
լար ճիւմլէ մէմուրլարը էօլտիւրմիւշ տիւրլէր:
Եէնի էմիր՝ Հապիպուլլահ իսմինի ալմըշ տըր:

Արապիսթանտա տախի պիր իսլահաթ մէ-
սէլէսի վար իմիշ: Իպն ի Սուլուտ Իրազ Ինկի-
լիզ զօմիսէրի Սըր Կիւլըրթ Գլէյթօն իլէ պիր
անլայըշա կէլիլ՝ Արապիսթանտա եէնի ուսուկ
զըրաաթ, թիճարէթ վէ աստէթլէրին կիրմէսինէ
չալըշըյօր իմիշ: Պու վազաա օրատաքի շէյիլէ-
րին զըտտիյէթինէ տիւշար օլտուղունու կէօ-
րէրէք՝ Բայագտա Իպն ի Սուլուտ պիր պէօյիւք
մէճլիս ճէմ էյլէտի, վէ օնլարա տէմիշ քի քէն-
տիսի արթըզ իտարէտէն աճիզ տիր վէ պիր եէ-
նի փատիշան սէչսինլէր: Շէյիլէր վէ աշիրէթ
րէիսլէրի գապուկ էթմէմիշ: Իպն ի Սուլուտ մէվ
գիինի սաղամլաշտըմըշ տըր: Պու գապիլէ
րէիսլէրի էթրաֆ մէմլէքէթլէրէ հիւճմ էտիլ՝
գաթլ վէ եաղմայա ալըշմըշ տըրլար:

Իթալիա խարիճիյէ միւսթէշարը Մ. Կրան-
տի էնզարէյէ կիթմիշ իտի: Թէվֆիք Րիւշտի
պէյ իլէ պիր չօզ մէսէլէլէր գօնուշմուշ վէ հիւ-
քիւմէթ թարաֆընտան հիւճնիւ գապուկ պուլ-
մըշ տըր: Սթանպօլտա եէնի մահպուսլար մու
հաքէմէ օլույօրլար: Պունլար պաշըճը 13 քի-
շի օլուպ՝ իշլէրինտէ գարը տախի վար տըր:
Գատրիյէ հանըմ էնզարէյէ կիթմիշ վէ եըլտըզ
իմզալը պիր մէքթուպ ալմըշ վէ պէլինտէն թա-
պանճա պուլունմուշ տըր: Եէնիտէն եէնիյէ
իսճալար թուրուկուպ՝ պիւթիւն էհալիյէ օ-
ղոմազ էօյրէտիյօրլար: Հէր թարաֆտա մալի-
յէճէ տարլըզ վար տըր: Ամէրիգատան Ֆօքս
Պըլտըրզ գոլմփանիասը էնկիւրիւտէ պիր սթէյ-
շըն վէ եանընտա պիր թաղըմ պինալար եափ-
մազ իւզրէ մուգապլէլէ էյլէմիշլէր: Պունտան
մատա Գալսէրի-Սիվազ-էրզըրում-Սամիսօն-
Մէրսին շմէնտըֆէրլէրինի եափմազ իւզրէ միւ-
գապլէլէ էտիյօրլար: 1927տէ 600 գատար թիւճ-

ճար վէ գոլմփանիա իֆլաա էթմիշ տիր: Մէմ-
լէքէթին հէր թարաֆընտա խըրսըզլըզ վէ ճի-
նայէթ չօղալըյօր: Նիւ Եօրզ Տարիւլֆիւնու-
նը փրօֆէսօրլարընտան Փրօֆ. Րիֆսթալ Իս-
թանպօլտաքի Ամէրիգան զօլէճէ մուվազգաթ
մուալլիմլիյէ կիթմիշ իտի: Օրատա քէնտինէ
պիր էվլատ տօղմուշ, պունը Թիւրք հիւքիւմէթի
եէնի նիզամա Կէօրէ Թիւրք ճիւմհիւրիյէթինին
սիթիզընը սայըյօր: Չօճուզ սինն ի պիւլուղա
էրտիյինտէ պու սիթիզինլիյինի րէտտ էտէպի-
լիր, լաքին օ թաղտիրտէ պիր տահա Թիւրքիա-
յա տէօնմէմէք իւզրէ մէմլէքէթի թէրք էթմէյէ
մէճպուր պուլունաճազ տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Հ. Բ. Ը. Միւթիւն Ամէրիգատա պիր գօր-
փօրէյըն հալընա գօնուկաճազ քի տօղրուտան
վասիյէթլէր գապուկ էտէպիլսին: Նուպարա-
չին իշիւն հանգանակութիւն էվրօփատա տախի
իճրա օլունաճազ տըր: Հայաստանի Օգնու-
թեան Գօմիթէսի Հ. Մ. Ը. Միւթիւնա խիթա-
պէն պազը հիւճիւմլիւ նէշրիյաթտա պուլուն-
մուշ իտի: Պունա գարըշ փրօթէսթօ էտիւմիշ
տիր: Միւթիւն Սիւրիա թարաֆընտա Մալա-
րիայա գարըշ միւճահէտէ իշիւն տօղթօր վէ ի-
լաճ Եօլլամըշ տըր: Երեւանտաքի Մարի Նու-
պար նամ՝ կէօզ խասթախանէսի իշիւն Նուպար
փաշա 13,558 Ինկ. լիրասը վէրմիշ տիր: Տի-
կին Ա. Միւթիւնա 7,000 Ինկ. լիրասը սէրվէ-
թինի հիւպա էյլէմիշ տիր: Գալսէրիտէն 53
որըլար Պէյրութա եէթիշիլ՝ Բէլլէկեան որբա-
նոցա եէրլէշտիրիւմիշ տիրլէր: Սթանպօլտա
հիւքիւմէթ Պատրիարքարանըն վէ ճիւմլէ քի-
լիսէ վէ մէքթէպլէրին իրատ մասրաֆ պիւտ-
ճէլէրինի իսթէմիշ տիր: Մըսըր Առաջնորդը
Թորգոմ Եպիսկոպոս էվրօփա առաջնորդուղու-
նա թային օլմուշ տըր: Գահրէտէ՝ Ս. Գրի-
գոր Լուսաւորիշ քիլիսէսի հավլուսընտա եէնի
պիր առաջնորդարան եափըլըյօր, Տիգրան փա-
շա Տապըօնըն վասիյէթի իւզրէ: Չամբէրթէն՝
Նիստէ պիր մատուու վէ պիր մէքթէպ եափմըշ
տըր. օրատա 60 թանէ Հայ վար տըր: Կիլի-
կիա Վեհ. Կաթոնիկոսը Լիպանան հիւքիւմէթին-
տէն թալէպ էյլէմիշ քի Ս. Աթոռ օրատա թէէ-
սիս էտիլսին: Ճէն. Վէրկան պունու թաստըզ
էտիլ՝ եարտըմ էթմէյէ սէօզ վէրմիշ տիր: Րի-

լիֆին Անթիլեան ուրբանոցը տախի կաթողիկոսա թէսլիմ օլունմուշ օլունայ՝ օրատա վարժապետանոց վէ ժառանգաւորաց մէքթէպի աշաճադ տըր, բուհպանլար հազըրլամադ իչին: Պիթիաստա Մախուլեան իսմինտէ պիրի գաթլ օլունմուշ տըր: Պունուն թալաֆտարլարը տախի Հաճի Հապիպլիյէ կիտիպ Իսքէնտէր Մարգարեանը գարըսընը գաթլ էյլէմիշէր տիր: Պէյրութտա իսալիլ Պէտէվի իսմինտէ պիր գաթլ Բըմէլ մահալլէսի Հայլարընա 1000 արշըն պիր արսա հէտիյէ էյլէմիշ քի եկեղեցի վէ մէքթէպ եափըսըն: Փրէնա Արսլան Ապրո Նափօլիտէ վէֆաթ էթմիշ տիր: Փէտէրի Ստեփան ՏՄԱյրօ ուզուն վագըթ իստիվ Մէմէտ Ալի փաշանըն միւսթէշարը, գարտաշը Տիգրան փաշա Մըսըրըն խարիճիյէ նազըրը իտի: Երուսաղէմտէն Գրիսչըն Սայէնա Մօնիթօրա չէքիլէն պիր Թէլկրաֆա կէօրէ Իսքէնտէրունա եազըն 10,000 տէնլիմ պիր արադի թախսիս օլունմուշ տըր Հայ գաղթականլար եէրլէշտիրմէք իչին: Օրատա չօդ միւնպիթ արադի վար տըր վէ 5000 ֆամիլիա եէրլէշէպիլիլ: Ալէլիուսուս Անթաքիա հէվալիսի դայէթ միւնասիպ սայըլըյօր Երուսաղէմ փաթրիքի Դուրեան Սըբազան Ինկիլթէրընըն Գանթէրպըրի Արք Եպիսկոպոսը թէվասութը իլէ Ինկիլիզ գըրալիշաընա պիր թէլէկրաֆ կէօնտէրիպ գըրալ ձօրճըն խասթալըլընտան տօլայը քէնտիսինիլ վէ ճէմաաթընըն քէտէր վէ իլթիրաքը հիսսինիլ վէ գըրալըն քասլ ի իֆազաթը իչին տուա էթտիլինի իսրզ էյլէմիշ տիր: Գըրալիշա տախի ճէվապէն մէմնունիլ յէթինի պէյան էյլէմիշ տիր: Տիթրօյթտա Գայսէրիլիլէրին Որբախնամ Ընկերութիւնը Դեկտ. 2, 1928տէ Գայսէրիլիլտէքի ուրբարըն մէնֆաաթընա պիր պարահանդէս եափմըշլար տըր: Պու միւնասէպիլիլէ հասըլ օլան \$300.00 ուրբարա Ծնունդ հէտիյէսի մագամընտա իրսալ էտիլմիշ տիր տիր:

ԱՐԱՆԸԼԸՅՕՐ

Սիվասըն Պինկէօլ չէհրինտէն Մարիամ Մեծ Պապեան՝ Եղիսարէթ, Փընտըզ վէ Սուրէն Մեծպապեանլարըն, վէ Թագէոս, Երանոս վէ Սիմոն Գուրտեանըն, քէզալիք Առաքել Այվազեան վէ Համբար Գասպարեանըն էտրէսլէրինի պիլմէք իսթէր:

Rev. Y. Hadidian

Care of American Press,

Beiruth, Syria

Ամմանտան Թէրզի Գէորգ փէլթէքեան Տէօրթ Եօլուն էօզէրլի մահալլէսինտէն վարդիվար աղանըն գըզը վէ սապըզ Ուրֆատա մալար խօճաաը Մէյրի Արապաճեանըն էտրէսինի պիլմէք իսթէր:

Kevork Peltekian, Tailor, Amman, Transjordan

Բահնիւմատա արանըլան Պրն. Աւետիս Պօղեանըն էտրէսի աթիտէքի տիր:

Mr. Avedis Bozian

Calle 25 de Mayo No. 138

Dean Tunes, T. C. C. C. Arg. Rep.

ԱՅՆԹԱՊ ԶԱՇԱՐԱՆ

Սէրիզ սէնէտէն պէրու խտարէ էթմէքտէ օլուուղում Այնթապ ձաշարանը (107 E. 26th St., New York, N. Y.) Գըլպըրսա կէօնտէքիլիմ միւնասէպիլիլէ սաթմաղա մէճպուրիլիլէ հասըլ օլմուշ տըր: Սաթուն ալմադ իսթէյէնէր աթիտէքի էտրէսէ միւրաճէաթ էթսինէր:

Avedik Nazarian

107 East 26th Street,

New York, N. Y.

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ժ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Քիլիսէնիլ վագիփէսի

Դուէյքըրլար

Իւչիւննիլ Թէնպիի

ԲՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

Քիթապը Մուգատտէսին Իլիամլարը

Գըրալ ձօրնըն Տիմի Հայաթը

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

Գլասիֆ

ՏՕԳ. Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Հարիպին Հարէթի ՏՕԳ. ԲԻԶԱ Թէվֆիֆ

Լօս Անկիլէս վէ ձիվարընտա Հայլար

ՄԻԻԹԷՆԷՎԼԻ

Բօմա Մէսէլէսի

Տիֆթաթօրլուզ

Նոր Արաքիլի

Պու Կիւն Էրմէնիլէրին Սայըսը

Մալիմաք Փարչալարը

ՄԷՔԹՈՒՊԼԱՐՏԱՆ

Զեռնադրութիւն:

Վեր. Աշնեանըն Լօս Անկիլէստէն Միւֆա-

րագաթը

Բահնիւմանըն Տէվամը